

Ἐξέλιξις τοῦ Κόχ. Αἰτίας τοῦ Κόχ.

ΑΠΟΜΑΧΟΣ.

ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ.

Ἐκδιδόμενον πρὸς ὄφελος τοῦ ταμείου τῶν χιρῶν καὶ ὀρφανῶν τοῦ Ἑλλ. Στρατοῦ

Ἰπὸ τοῦ ὀπολογαγοῦ τοῦ Ἡεροβολικοῦ Σ. Ν. ΠΕΤΙΜΕΖΑ,
ἐιστηγτοῦ τοῦ Ἡεροβολικοῦ παρὰ τῇ Ὑπουργείῳ τῶν Στρατιωτικῶν.

« Δύο ταῦτα ἐκ τῶν θεῶν τοῖς ἀνθρώποις δεδότηται κάλλιστα, τὸ τε ἀληθεύειν καὶ ὁδὸν ἀμαρτωλῶν ἀφανίσει. »
(Προβήγρας) (Ψάλμ. 115)

ΕΤΟΣ ΠΡΩΤΟΝ.

Ἀριθμὸς 1.

(Ἀπρίλιος)

Φυλακιστῆριον Α.

ΑΘΗΝΑΙ
ΕΣ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΑΓΑΘΗΤΥΧΗ.

1857.

1857/1914

Page 308

ΔΙΑ τοῦ ὑπ. ΣΚ. Νόμου τῆς 24 Ἰαννουαρίου τοῦ 1857 ἐτος συνεστήθη ταμεῖον ὑπὲρ τῶν χηρῶν καὶ ὄρφανῶν τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ τῆς Ἑλλάδος. Διὰ τοῦ νόμου τούτου προσδιωρίσθη κράτησις τις ἐπὶ τῶν ἀποδογῶν τῶν ἀξιωματικῶν, ἡ δὲ κράτησις αὕτη, ἣτις ἀποτελεῖ τὸ μόνον τακτικὸν εἰσόδημα τοῦ φιλανθρωπικοῦ τούτου ταμείου, εἶναι τῶσιν μικρὰ, ὥστε μετὰ παρέλευσιν τριῶν ἡδὲ ἐτῶν ὑπὸ τῆς συστάσεως τοῦ ταμείου τούτου, τὰ κεφάλαιά αὐτοῦ ἀνέβησαν μόλις ἐπὶ δραχ. 115,944,200.

Ἐπειδὴ δὲ οὐδὲς μέχρι τοῦδε συνέδραμεν ἐκτάκτως τὸ ταμεῖον τοῦτο, ἦτοι τὰς χήρας καὶ τὰ ὄρφανὰ τῶν στρατιωτικῶν, οἷτινες ὑποκύπτοντες εἰς πλείστας ὁσας κακουχίας τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας, γίνονται ὄψατα ὑπὲρ τοῦ θρόνου καὶ τῆς φιλατῆς πατρίδος, πολυμῶντες προσφερόμεν ἡμεῖς, οἱ μὴ ἔχοντες ἀργύρια, τοὺς κόπους, ἡμῶν ἐκδίδοντες ὑπὲρ τοῦ ταμείου τῶν χηρῶν καὶ ὄρφανῶν τοῦ στρατοῦ, σύγγραμμα στρατιωτικῶν περιοδικῶν, ἐπιγραφόμενον **ΑΠΟΜΑΧΟΣ**.

Τὸ σύγγραμμα τοῦτο μέλλει ἐκδίδεσθαι ἀπαξ τοῦ μηνός, καὶ σύγκεισθαι ἐκ οὐκ τυπογραφικῶν φύλλων, ἢ καὶ πλειόνων, ἐάν αἱ συνδρομαὶ συγγιγῶσι τοῦτο.

Ἐκτός τῶν ἰδίων αὐτοῦ άρθρων, ἢ καὶ τῶν ἐραυζομένων ἐκ ξένων περιοδικῶν συγγραμμάτων, ὁ **Ἀπομάχος** μέλλει ἔχειν τὰς στίλας αὐτοῦ δωρεὰν ἀνοικτάς εἰς πάντα βοήθην τοῦ ταμείου τῶν χηρῶν καὶ ὄρφανῶν, ὥστε, ὡς καὶ ἡμεῖς, ψελήσῃ νὰ προσφέρῃ τὰς διανοητικὰς αὐτοῦ δυνάμεις.

Τὰ ἄρθρα, ὅσα τυχὼν πεμφθῶσιν, ἵνα καταχωρισθῶσιν εἰς τὰς στίλας τοῦ **Απομάχου**, πρέπει νὰ φέρωσι τὴν ὑπογραφήν τοῦ συντάκτου, νὰ ὦσι δὲ ἐπισημονικά, εἰδικά, στρατιωτικά, φιλολογικά, ἢ ἀποβλέποντα εἰς βελτίωσιν τοῦ στρατοῦ καὶ τῆς υπηρεσίας αὐτοῦ, διατηρουμένων τῶν ὅρων τῆς στρατιωτικῆς πειθαρχίας.

Αἱ ἐπίσημοι ἀγγελίαι τῆς υπηρεσίας τοῦ ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, ὅσαι τυγχάνουσι δημοσιεύσεως, μέλλουσι δημοσιεῦσθαι ὑπὸ μόνου τοῦ **Απομάχου**.

Ἦν ἄρθρον φέρον πολιτικὸν χαρακτῆρα εἶναι ἀπαράδεκτον.

Οἱ θέλοντες νὰ γράψωσιν ἄρθρα εἰς τὸν **Απομάχον**, ὀφείλουσιν ν' ἀποστέλλωσι τὰ ἄρθρα αὐτῶν πρὸς τὸν ἐκδότην ἐσφραγισμένα, τὰ δὲ μὴ φέροντα ὑπογραφήν, μέλλουσι θεωρεῖσθαι ἰδιοκτησία τοῦ **Απομάχου**.

Ἡ συνδρομὴ γίνεται ἐπὶ ἑξ. τοῦλάχιστον μηνός, ἢ δὲ μηνιαία τιμὴ αὐτῆς προσδιορίζεται, διὰ μὲν τοὺς ὑπάξιωματικούς καὶ στρατιώτας εἰς λεπτὰ 50, οἱ δὲ πάντα δὲ ἄλλοι εἰς δραχμὴν.

Ἡ συνδρομὴ χρησιμεύεται, ὑπὸ παντός στρατιωτικοῦ, διὰ μηνιαίας ἐκ τῶν ἀποδογῶν αὐτοῦ κράτησεως ὑπὸ τῶν σχετικῶν ταμείων, ἅτινα ἀποστέλλουσι τὰς κρατήσεις διὰ γραμματικῶν κατὰ τριμηνίαν πρὸς τὴν ἐπὶ τοῦ ταμείου τῶν χηρῶν καὶ ὄρφανῶν ἐπιτροπὴν.

Οἱ συνδρομηταὶ πάσης ἄλλης τάξεως προκαταβάλλουσι τὴν συνδρομὴν αὐτῶν εἰς τὸ ταμεῖον τῶν χηρῶν καὶ ὄρφανῶν ἐπὶ ἀποδείξει τοῦ αὐτοῦ ταμείου.

Ἡ δαπάνη τῆς συντηρήσεως τοῦ **Απομάχου** θίλει χορηγεῖσθαι ἐκ τῶν ὑπὲρ αὐτοῦ συνδρομῶν ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ ταμείου, μενοῦσης διὰ τοῦτο ἐπιλόγου πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν.

Ὁ **Απομάχος** ἀναλλάσσεται ἀντὶ πάσης ἡμερησίας καὶ παρὰ τοὺς ἄλλους περιοδικῶν συγγραμμάτων.

Τὸ πρῶτον φύλλον τοῦ **Απομάχου** ἐκδοθήσεται ἅμα τῇ ἐπιστροφῇ τῶν ἀγγελίων. Ἐν Ἀθήναις τῇ 9 Φεβρουαρίου 1857.

Ὁ Ἐκδότης Σ. Ν. ΗΕΤΙΜΕΖΑΣ.

Ἐπιτηγῆς παρὰ τῷ Ἐπισημοῦ τῶν Στρατιωτικῶν.

ΑΠΟΜΑΧΟΣ.

ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚὸΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚὸΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ.

« Δύο ταῦτα ἐκ τῶν θεῶν τοῖς ὄρφανῶν καὶ χήρῶν ἀναλήψεται ἄνθρωπος δέδοται κάλλιστα τὸ τε ἄκαρπὸν καὶ ὁδὸν ἀμαρτωλῶν ἀφανίσει. ληθῶσιν καὶ τὸ εὐεργετεῖν » (Πυθαγόρας) (ψαλμὸς 145 § 9.)

Τεύχος Α'. ΑΘΗΝΗΣΙ, τῇ 30 Ἀπριλίου 1857 Ἀριθ. 1.

ΠΡὸς τὸν Ἑλληνικὸν Στρατόν.

Φίλοι συστρατιῶται.

Δὲν ἔχω ἀνάγκην νὰ σᾶς ἐξηγήσω τὸ αἰσθημα, ὅπερ με ὑπηγόρευσεν νὰ ἐπιχειρήσω τὴν ἐκδοσιν τοῦ παρόντος στρατιωτικοῦ περιοδικῶν συγγραμματος, πρὸς ὄφελος τῶν χηρῶν καὶ ὄρφανῶν τῶν ἐν μακαρίᾳ τῇ λήξει συναδελφῶν ἡμῶν. Ἐγκύψατε εἰς τὸ βάθος τῆς καρδίας ὑμῶν, καὶ τὸ αἰσθημα τοῦτο θέλετε τὸ ἀνακαλύψαι ἀμέσως ἐκεῖ ζωηρότατον.

Αἱ χῆραι καὶ τὰ ὄρφανὰ τῶν ἀποθανόντων συστρατιωτῶν μας ἔχουσι δικαίωματα ἀπαράγραπτα εἰς τὴν βοήθειάν μας. Ἡ χρηστότης τοῦ εὐγενοῦς ἐπαγγελματῶς μας καὶ ἡ ἀδελφότης τῶν ὄπλων εἶναι ὁ νόμος τῶν δικαιωμάτων τούτων.

Εἰς τὸν ἱερὸν τοῦτον νόμον καὶ ἐγὼ πειθόμενος ἀπεφάσινα νὰ ἀναδεχθῶ χάρις ἀνώτερον τῶν δυνάμεών μου, θαρρῶν ὄχι εἰς ἑμαυτὸν, ἀλλὰ εἰς τὰ εὐγενῆ καὶ ἀδελφικά ὑμῶν τῶν συναδελφῶν μου αἰσθήματα. Ὅθεν ἐπικαλούμενος ἀπεκδέχομαι τὰς διανοητικὰς ὑμῶν βοηθείας.

Αἱ σελίδες τοῦ **Απομάχου** δωρεὰν ἀνοικταὶ πρὸς πάντας τοὺς ἐπιθυμοῦντας νὰ γράψωσιν ἐκλείσθησαν μόνον εἰς τὰ πολιτικῶν χαρακτῆρα ἔχοντα ἄρθρα· διότι τὸ σύγγραμμα τοῦτο χάριν τοῦ ἱεροῦ σκοποῦ, ὑπὲρ τοῦ ὁποῖου συνεστήθη, πρέπει νὰ χρησιμεύῃ μόνον εἰς τὴν ἀνταλλαγὴν τῶν ἐπισημονικῶν, στρατιωτικῶν καὶ φιλολογικῶν ἰδεῶν μας, αὐταὶ δὲ πάλιν νὰ τείνωσιν ἀπαύτως εἰς τὴν βελτίωσιν τῆς υπηρεσίας τοῦ στρατοῦ, τὴν προβαίνουσαν στερεώσιν τῆς στρατιωτικῆς πειθαρχίας καὶ τὴν αὐξήσιν τοῦ αἰσθήματος τῆς στρατιωτικῆς τιμῆς,

ὅπερ ἐστὶ τὸ μόνον ἐλατήριον τῆς ἐξυψώσεως τῆς μεγαλοφυγίας τοῦ ἀνθρώπου ὑπεράνω καὶ αὐτοῦ τοῦ θανάτου.

Οἱ ὅπως δὴ ποτε βοηθήσαντες τὴν ὑπόληψιν τοῦ συγγράμματος τούτου, ἐκτὸς τῆς τιμῆς, τὴν ὁποίαν θέλουσι περιποιήσῃ εἰς ἑαυτοὺς, θέλουσι θεωρεῖσθαι καὶ ὡς ἐπιγέται τῶν χηρῶν καὶ ὄρφανῶν τῶν ἀποθανόντων συστρατιωτῶν μας, ἀπολαμβάνοντες ὡς ἀμοιβὴν τὴν γλυκεῖαν ἐκείνην χαρὰν, τὴν ὁποίαν αἰσθάνεται ἡ ἀνθρώπινος συνείδησις, ὅτε ἀγαθοποιεῖ τὸν πλησίον.

Κυρίως ὁ σκοπὸς τῆς συστάσεως τοῦ περιοδικοῦ τούτου συγγράμματος, ἀγαπήτοι μοὶ φίλοι, εἶναι νὰ καταστήσῃ γνωστὴν τὴν νόμιμον σύστασιν καὶ ὑπαρξίν τοῦ ὑπὲρ τῶν χηρῶν καὶ ὄρφανῶν ταμείου, ὅχι μόνον εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ Κράτους, ἀλλὰ καὶ εἰς πάντας τοὺς ἐκτὸς αὐτοῦ ἐμψιχομένους ἀπανταχοῦ τῆς ὑψηλοῦ πολιταλάντου ὁμογενεῖς, τῶν ὁποίων ἡ ἀγαθὴ προαίρεσις θέλει εὐρει ἤδη νέον μέσον διὰ ν' ἀναπτύξῃ τὴν μέχρι τοῦδε ἀξιοθαύμαστον πατριωτικὴν αὐτῶν ἐνεργητικότητα πρὸς ἔνθερμον συνδρομὴν ὑπὲρ τοῦ ἱεροῦ τούτου Θεσαυριστηρίου, εἰς τὸ ὁποῖον πρῶτοι ἡμεῖς θέλομεν προσφέρει τὸν ὀβολὸν ἡμῶν.

Ἐλπίζων ὅτι ὁ σκοπὸς τοῦ παρόντος συγγράμματος θέλει ἐπιτύχει ὑπεράνω μάλιστα τοῦ ὑπολογισμοῦ καὶ τῶν προσδοκιῶν μου, ἀποδύομαι εἰς τὸν ἀγῶνα τούτον καὶ ἐὰν μὲν ἐπιτύχω, θέλω ἔχει τὴν συναίσθησιν ὅτι ἐξεπλήρωσα ἱερὸν χρέος· ἄλλως δὲ, ὅτι ἀφου ἔπραξα ὅσον ἠδυνήθην, κατέδειξα τοῦλάχιστον εἰς ἄλλον ἰκανώτερον ἐμοῦ τὴν ὁδὸν, διὰ τῆς ὁποίας δύναται νὰ πλουτίσῃ τὸ ταμεῖον τῶν χηρῶν καὶ ὄρφανῶν.

Πρὶν ἢ δώσω τέλος εἰς τὸν λόγον τούτον, φίλοι συστρατιῶται, ὀφείλω νὰ ἐκπληρώσω ἕτερον ἱερὸν χρέος, διακηρύττων τὴν πρὸς τὸν Ἰπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν Συνταγματάρχην τοῦ Μηχανικοῦ Κύριον Α. Σμόλεντζ μέγιστην εὐγνωμοσύνην μου· διότι μόνος μεταξὺ πάντων, ὅχι μόνον μὲ προσέτριψε καὶ μὲ ἐνεθάρρυνε διὰ τῆς συνήθους ἀγαθότητος καὶ εὐγενείας τοῦ γνωστοῦ χαρακτήρος του, ἀλλὰ καὶ ὅλην τὴν σημασίαν τῆς λέξεως καὶ πάνταν τὴν συνδρομὴν τοῦ ἐχορήγησεν εἰς τὸν Ἀπόμαχον, ὅστις διασαλπίζων πρὸς ἅπαντας τὴν εὐγενῆ ταύτην διάθεσιν ἐπικαλεῖται ὑπὲρ αὐτοῦ τὴν εὐγνωμοσύνην καὶ τὰς εὐχὰς τῶν χηρῶν καὶ ὄρφανῶν τοῦ στρατοῦ, εἰς τοὺς ἴθι κοὺς πόνους τῶν ὁποίων διὰ τοῦ μέσου τούτου ἐπιχύνει τὸ γλυκὺ τῆς ἀντιλήψεως βάλαμον.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Ἀπριλίου 1857.

Ὁ ἘΚΔΟΤΗΣ

ΚΛΕΪΠΑΙ καὶ ἈΡΜΑΤΩΛΟΙ.

Εἶναι, φρονοῦμεν, θέμα ἀξίον τῆς προσοχῆς ἐκάστου Ἑλλήνος ἡ ἐξέτασις τῶν πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως ἐνδόξως ὀνομασθέντων Κλεπτῶν καὶ ὅσον μετὰ τὴν πτώσιν τῆς Ἑλληνικῆς Αὐτοκρατορίας καὶ τὴν ταπεινώσιν τοῦ γένους ἀπὸ τοὺς κλέπτας ἀρχεται ἡ νέε στρατιωτικὴ τῆς Ἑλλάδος ζωὴ, ἥτις ἐπὶ τέλους διὰ τοῦ ἐθνικοῦ στρατοῦ τῶν κλεπτῶν καὶ κατώρῳσε τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς ἐλευθέρας Ἑλλάδος.

Τὸ Ἑλληνικὸν γένος πιεζόμενον ὑπὸ τὸ δυσβάστακτον τῆς Τουρκικῆς τυραννίας βάρους ἀπεχώρισεν ἀπὸ τὴν ὀλομέλειαν αὐτοῦ ὡς ἐκθλιμμά ἥρωας τινας, ὀνομασθέντας Κλέπτας, οἵτινες μὲ τὰ δπλα εἰς χεῖρας διετήρησαν συνεχῆ τὴν ἐθνικὴν διαμαρτύρησιν κατὰ τῆς βαρβάρου τυραννίας τῶν Τούρκων ἀμέσως μετὰ τὸν ἐνδοξον καὶ ἡρωϊκὸν θάνατον τοῦ τελευταίου αὐτοκράτορος Κωνσταντίνου.

Ὁ φοβερὸς χειμᾶρρος τῶν ὀρεινῶν τῆς Κασπίας θαλάσσης ποιέγων εὐθύς μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐπέπεσε βαγδαίως κατὰ παντὸς ἀγαθοῦ τῆς Ἑλληνικῆς εὐφυίας. Αἱ τέχναι, αἱ ἐπιστῆμαι, ἡ παιδεία γενικῶς, κατέφυγον εἰς τὴν Ἰταλίαν, καὶ ἐκείθεν περιήλθον ὅλον τὸν κόσμον. Οἱ ναοὶ μετεβλήθησαν εἰς τζαμια, καὶ τὰ σχολεῖα εἰς σταύλους. Τὸ ἐθνικὸν πνεῦμα ἐταπεινώθη, οἱ πολιταὶ πάντες τᾶξως μετεβλήθησαν εἰς ἀνδράποδα τῶν βαρβάρων, ἡ θρησκεία ἐστέναξεν εἰς τὰ ὑπόγεια, ἡ ἐξωρίσθη εἰς τὰ ἱερὰ τῶν βουνῶν μοναστήρια, οἱ δὲ ὑπερήφανοι ἄρχοντες καὶ πρόκριτοι τοῦ Ἑλληνικοῦ γένους γονυπετήσαντες ἐφίλουν τὰ κράσπεδα τῶν σατραπῶν, τῶν διαδόχων τοῦ Μωάμεθ.

Πανταχοῦ, ὅπου ἐξετείνετο ἡ Τουρκικὴ σπάθη, τὸ πᾶν ἐκαλύπτετο ὑπὸ τοῦ σκότους τῆς ἀμαθείας, καὶ αὐταὶ δὲ αἱ ὠραιόταται καὶ εὐφορώταται ἐπαρχίαι τοῦ κόσμου ὠχρίασαν εἰς τὴν ἐρήμωσιν, ἢ ἀπέπνευεν ὁ Τουρκισμὸς. Εἰς τοιαύτην εὐρίσκατο τὸ γένος κατάστασιν, ὅτε οἱ βαθεῖς αὐτοῦ στεναγμοὶ καὶ ἡ βράζουσα ἀπελπισία ἐγέννησαν τὴν πρώτην στρατιωτικὴν αὐτοῦ δύναμιν, τοὺς κλέπτας.

Ἄνδρες ζυμωμένοι μὲ τὸν ἡρωϊσμόν, ἔχοντες δὲ θερμὸν εἰς τὰ στήθη τὸ τῆς ἐλευθερίας αἶσθημα, ἄνδρες μεγαλόφυγοι, ἀτρόμητοι καὶ νοήμονες οἱ κλέπται οὗτοι μὴ ἀνεχόμενοι τὸν ζυγὸν τῆς τυραννίας ἐφευγον τὰς τυραννομένους πόλεις καὶ τὰ χωρία, καὶ ἀναβαίνοντες εἰς τὰς κορυφὰς τῶν ὄρεων ἀνελάμβανον τὸν τίτλον τοῦ Καπιτάνιου, ἐκάλουν κύκλω αὐτῶν συντρόφους, τοὺς ὁποίους ὀνόμαζον παλληκαρίζ, ἐξέλεγον μετὰ αὐτῶν τὸν ὑπαπιστῆν των, τὸν ὁποῖον

ὀνόμαζον πρωτοπαλλήκρον καὶ συνεκρότου οὕτω μικρὰ στρατιωτικά σιφῆ, τὰ ὅποια ἐγύμναζον κατ' ὀλίγον εἰς τὴν χρῆσιν τῶν ὅπλων, ὅσα ἤρπαζον ἀπὸ τοῦς Τούρκους. Ἰὰ σιφῆ ταῦτα μὴ καταπατηθέντα εἰς τὴν ἀρχὴν μετέδωκαν κατ' ὀλίγον διὰ τῶν ἡρωϊκῶν αὐτῶν πράξεων καὶ τῶν συνεχῶν νικῶν κατὰ τῶν Τουρκικῶν ἀποσπασμάτων τὸ αἶσθημα πολειμικῆς φιλοδοξίας, ὥστε πάραυτα ὁ Ὀλύμπος, ἡ Ὄσσα, ὁ Πίνδος, τὸ Τουφρηστὸν, ἡ Οἶτη, ὁ Παρνασσός, ἡ Κυλλήνη, τὰ ὄρη τῆς Καρυταίνης καὶ ὁ Ταύγετος κατελήφθησαν ἀπὸ πλῆθη κλεπτῶν, οἵτινες καταπίπτοντες ὡς ἀστραπὴ τῶν κεραυνῶν εἰς τὰς πόλεις καὶ τὰ χωρία, ἐλεπλάτου τὰς Τουρκικὰς ἰδιοκτησίας, παρῆδιδον εἰς τὸ πῦρ καὶ τὸν σίδηρον τὰ Τουρκικὰ χωρία, κατέσφαζον Τούρκους παντὸς γένους καὶ πάσης ἡλικίας, ἀφοῦ δὲ ἐξίπτον εἰς τρόμον τοὺς σατράπας, Μπεΐδας καὶ Ἀγάδας τοῦ Σουλτάνου ἀπεχώρου ἀιματόφυρτοι, ἔνδοξοι καὶ ὡς λέοντες μεγάθυμοι εἰς τὰ ἐλεύθερα αὐτῶν βουνά, διὰ νὰ κρατῶσιν ἐκείθεν τοὺς μὲν τυράννους ὑπὸ τὸν φόδον τῆς Ἑλληνικῆς σπάθης, τοὺς δὲ ἀδελφοὺς ἡμῶν ὑπὸ τὴν γλυκύτητα τῆς ἐλπίδος λαμπροῦ μέλλοντος, ἀνακουφίζοντες οὕτω τὸ βῆρος τῆς τυραννίας αὐτῶν καὶ φυσῶντες τὸν σπινθῆρα τῆς ἐλευθερίας, ὅστις ἐκρύπτετο εἰς τὰ βῆλα τῆς καρδίας των.

Τὸ Ἑλληνικὸν γένος, διὰ γενικῆς ἐπιδοκιμασίας, ἥτις ποτὲ δὲ λανθάνεται, (ὡς ἀπόλυτος ἀλήθεια), ἀνεγνώρισε τὴν ἀρχὴν τῶν κλεπτῶν ὡς ἐθνικὴν δύναμιν, καὶ ἐξαίρουμένων ὀλιγίστων τινῶν διεφθαμένων ταυροκοοντζαμπασιδῶν, οἵτινες δι' ὕλικὰ συμφέροντα, ἐπρόδιδον ἐνίοτε τοὺς κλέπτας, ὅλον τὸ γένος τοὺς ὑπεστήριξε τοὺς ἐτίμα, καὶ πρὸς ἐθνικὴν ἀμοιβὴν, τὴν πλεον δίκαιαν καὶ ἀχραιφνῆ, ἦν ἡδύνατο νὰ δώσῃ ἔθνος εὐγνωμονοῦν, ἀλλ' ὑπόδουλον, ἔψαλλεν ἐθνικὰ ἄσματα (τὰ κλέπτικα λεγόμενα τραγῳδία,) δι' ὧν ἐξίμνει τὴν ἡρωϊκὴν αὐτῶν ζωὴν καὶ τὸν ἐνδοξὸν αὐτῶν μαρτυρικὸν θάνατον.

Ποία ἀληθῆς Ἑλληνικὴ καρδία δὲν πάλλει καὶ σήμερον ἀκίμη ὅταν ἀκούῃ ψαλλόμενον ἐν τοιοῦτον ἄσμα; Ποῖος δὲν ἐνασμενίζεται εἰς τὴν ἀνάμνησιν τῶν ἡρωϊκῶν πράξεων τῶν ἀτρομητῶν ἐκείνων ἀνδρῶν; Ποῖος δύναται νὰ λησμονήσῃ ἐκεῖνο τὸ στοιχεῖον, ὅπερ κατέστρεψε τὴν Τουρκικὴν ἐξουσίαν καὶ μᾶς κατέστησεν ἐλευθέρους; Τὸ παρελθὸν εἶναι ἡ δόξα μας.

Ἡ Τουρκικὴ Κυβέρνησις μὴ δυνήθεισα διὰ τῶν ἰδίων αὐτῆς ὅπλων νὰ καταστρέψῃ τὴν πολυκέφαλον τῶν κλεπτῶν ὕδραν, ἥτις ἀπὸ τῶ ἀίμα ἐνὸς κλέπτου ἀνέβιδε νέους κλέπτας πλεόν ἀνδρείους, κατὰ φύσιν εἰς τὰς ὡμοτέραις πράξεις, ὅσας ποτὲ ἐμνημόνευεν ἡ ἱστορία.

τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, ὅπως καταπνίξῃ τὸ αἶσθημα τῆς ἐθνικῆς ὑπολήψεως, τὴν ὅποιαν ὕσμῆρι ἀπελάμβανον οἱ Κλέπται μεγαλητέρην πρὸς κατασχύνην τῶν Τούρκων. Ἄλλ' ἀποτυχοῦσα καὶ κατὰ τοῦτο ἠναγκάσθη νὰ προσφύγῃ εἰς τὴν πνευματικὴν τῆς Θρησκείας δύναμιν καὶ εἰς τὴν ἰσχύν τῶν προκρίτων. Ὄθεν πύξῃσε τὴν ἐξουσίαν καὶ ἐπὶρροὴν τῶν ἐπισκόπων καὶ τοῦ κλήρου, παρεχώρησε πολιτικὴν δύναμιν εἰς τοὺς προκρίτους, καὶ οὕτως ἀνεφάνησαν πλεσίαν τῆς στρατιωτικῆς ἐθνικῆς δυνάμεως τῶν κλεπτῶν ἡ θρησκευτικὴ τοῦ κλήρου καὶ ἡ πολιτικὴ τῶν προκρίτων, αἱ ὅποια συνδυασθεῖσαι παρήγαγον ἐτόιμην τὴν θρησκευτικὴν καὶ πολιτικὴν διοικήσιν κατὰ τὸν ἀγῶνα.

Ἡ νέα αὕτη μεταβολὴ δὲν ὠφέλησε τὴν Τουρκικὴν ἐξουσίαν, καθίστων τὸ ἔθνος δι' ὅλον αὐτοῦ τῶν τάξεων ὑπεστήριξε τὸν ἐθνικὸν αὐτοῦ στρατὸν τοὺς Κλέπτας, οἵτινες ἐπιτέλους διὰ τῶν λεηλασιῶν καὶ τῆς σπάθης ἠνάγκασαν τοὺς Τούρκους νὰ ἐγκαταλείψωσι τὰ χωρία καὶ νὰ συγκεντρωθῶσιν εἰς τὰς πόλεις πρὸς ἰδίαν αὐτῶν ἀσφάλειαν. Τοιοῦτοτρόπως δὲ ὅλα τὰ χωρία τῆς Πελοποννήσου καὶ κατὰ μέγα μέρος τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος μέχρι τοῦ Ὀλύμπου μείναντα ἐλεύθερα Τούρκων ὑπεστήριζον θερμότερα τοὺς κλέπτας τῶν, ἐκονιώνουν καθημερινῶς μετ' αὐτῶν, ἐπρόδιδον εἰς αὐτοὺς τὰ κινήματα τῶν Τούρκων καὶ διοικώμενα διὰ τῶν λεγομένων πρωτογερόντων ἀπήλασαν εἶδος ἐσότητος καὶ διοικήσεως τοπικῆς, ἥτις ὑπῆρξεν ἡ πρώτη βῆσις τοῦ μετὰ ταῦτα δημογεροντικοῦ πολιτεύματος.

Ἡ Τουρκικὴ λοιπὸν ἐξουσία ἀποτυχοῦσα δι' ὅλων τῶν προεκτεθέντων μέσων νὰ καταστρέψῃ τοὺς Κλέπτας ἠναγκάσθη ἐπιτέλους νὰ ἀναγνωρίσῃ τὴν δύναμιν αὐτῶν καὶ ὅπως ἐπαναγάγῃ μὲν τὴν ἡσυχίαν, διασώσῃ δὲ τοὺς Τούρκους τῶν πόλεων ἀπὸ τὴν σφαγὴν, παρῆδωκε τὴν στρατιωτικὴν διοίκησιν πολλῶν ἐπαρχιῶν εἰς τοὺς Καπιτανέους Κλέπτας, οἵτινες κατὰ μίμησιν τῶν Δερβεναγάδων ὤφειλον νὰ καταδιώκωσι τοὺς ἀναραιομένους Ζορμπάδες εἰς τὴν δικαιοδοσίαν αὐτῶν, καὶ νὰ στρατεύωσιν ὑπὸ τοὺς Πασάδες καὶ Μπεΐδες κατὰ τῶν ἐξβῶν τοῦ Σουλτάνου. Ὀνομάσθη δὲ ἡ νέα αὕτη στρατιωτικὴ τῶν ἀρματολῶν διοίκησις Καπιτανάτα, ἡ ἀρματολοκία, οἱ δὲ ἀρχηγοὶ ἐλέγοντο Καπιτανάοι, καὶ τὰ σώματα αὐτῶν ἀρματολῶν.

Ἡ Τουρκικὴ ἐξουσία ἀναγνωρίσασα τὴν ἐξουσίαν τοῦ ἐθνικοῦ στρατοῦ τῶν Ἑλλήνων, δηλ. σχηματίσασα τὰ Καπιτανάτα, δὲν ἔπραξεν ἄλλο τι παρὰ νὰ κρούσῃ εἰς ὅλον τὸν κόσμον ὅτι ἐπέτυχεν μὲν νὰ κατὰκτήσῃ τὴν Ἑλληνικὴν αὐτοκρατορίαν διὰ τῆς δυνάμεως τῶν ὅπλων, ἀδυνατεῖ ὅμως νὰ ὑποτάξῃ τὴν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας καὶ ἀνεξαρτησίας τῶν αὐτῶν καὶ διὰ τοῦτο ἠναγκάσθη.

α.) Νά εγκαταλείψῃ τὰ χωρία εἰς τοὺς χριστιανούς, τὴν διεύθυνσιν δὲ αὐτῶν εἰς τοὺς πρωτογέροντας τῶν χωρίων τούτων.

β.) Νά παραδώσῃ τὴν κεντρικὴν τῶν ἐπαρχιῶν διεύθυνσιν εἰς τοὺς προκρίτους, ἢ Κοτζαπάσδες.

γ.) Νά ὑψώσῃ τὴν ἰσχὺν τῶν ἐπισκόπων, ν' ἀνακουφίσῃ τὴν θρησκείαν καὶ νά παραδώσῃ τὸ μεγαλύτερον μέρος τῆς δικαστικῆς ἐξουσίας εἰς τοὺς ἀρχιερεῖς, οἵτινες ἀπεφάσιζον πρωτοδικῶς καὶ ὕλας τὰς διαφορὰς τῶν χριστιανῶν τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν δικαιοδοσίαν των.

δ.) Ν' ἀναγνωρίσῃ τὴν Ἑλληνικὴν στρατιωτικὴν δύναμιν.

Καὶ μεθ' ὅλας ὅμως τὰς παραχωρήσεις ταύτας, αἵτινες διὰ μὲν τοὺς Ἕλληνας ἦσαν πολλὰ μικραὶ, διὰ δὲ τοὺς Τούρκους πολλὰ μεγάλα, ἡσυχία δὲν ἠδύνατο νά ἀντικαταστήσῃ τὴν φυσικωτάτην τῶν συγκρούσεων. Ἡ Τουρκικὴ δολιότης, ἡ σύντροφος τῆς βραβάρτητος πονηρία ἐπέβουλεύοντο καθημέραν τοὺς Καπιτανέους καὶ Ἀρματολοὺς ὥστε οὗτοι ἐφρόντιζον νά φυλάττωνται καὶ νά ἐνδυναμῶνται περισσότερο καὶ ἐπέτυχε μὲν ἡ πρώτη νά δολοφονήσῃ πολλοὺς ἐξ αὐτῶν πολλαχοῦ, διέβρηξεν ὅμως διὰ παντὸς τὴν καλὴν πίστιν, ἥτις ἠδύνατο νά ἐπιφέρῃ τὴν εἰρήνην εἰς τὸν τόπον· διότι ἐκ τῆς παραμικρᾶς ὑποψίας, τὴν ὁποίαν συνελάμβανον οἱ Καπιτανάιοι, ἠναγκάζοντο νά παραιτῶσι τὰ ἀρματολίκια καὶ συνάγοντες τὰ παλληκάρια αὐτῶν νά ἐπανέρχωνται εἰς τὰ ὄρη, νά γίνωνται πάλιν Κλέπται, τυπύτεστι νά κηρύττωνται ἐκ νέου τὸν πόλεμον εἰς τὴν Τουρκικὴν δυναστείαν.

(ἀκολουθεῖ.)

ΠΕΡΙ ΝΕΩΝ ΦΟΡΗΤῶΝ ΘΙΑΩΝ.

Ἐκτὸς τῶν ἤδη συνήθων μετεχειρίσθησαν κατὰ τὸν τελευταῖον πόλεμον ἐπὶ μεγάλης ἐκτάσεως καὶ νέα τινὰ, ἢ ἄχρηστα μέχρι τοῦδε ὄργανα θανάτου οἱ ἀντιμαχόμενοι στρατοὶ ἐξέχουσι δ' αὐτῶν μάλιστα τὸ χαρακτηριστὸν (ἢ αὐλακωτὸν) λεγόμενον τυφέκιον, ἢ παραβίνα Μινιὲ καὶ ἡ στυλισκοφόρος παραβίνα. Τὰ ὄπλα ὅμως ταῦτα καὶ τὰ τούτων ὅμοια, εἴτε κατ' ἰδίαν ὑπὸ ἰδιωτῶν, εἴτε κατὰ διαταγὴν κυβερνήσεων συντελεσθέντα μετὰ τριακονταετῆς ἀγῶνας, ἔχοντα δὲ ἰδιαιτέρας τινὰς ιδιότητας εὐστοχίας καὶ τηλεβολίας οὐ μόνον διὰ τὴν ἐλικοειδῆ αὐτῶν κοιλότητα, ἀλλὰ καὶ τὴν χρῆσιν ἐιδικῶν βλημάτων, διαμένουσιν εἰσέτι ἄγνωστα ὡς πρὸς τὸ κοινόν.

Ἀλλ' ἡ ἱστορία τριούτων βελτιώσεων καὶ τσοούτων μόθων ὑπάρχει ἀξία, νομίζομεν, τῶν πεπαιδευμένων καθότι ἐκ τῆς τελειοποιήσεως τῶν ὀπλων τοῦ πολέμου ἴσως μεταβληθῶσι καὶ οἱ τρόποι αὐτοῦ τούτου. Ἐπειδὴ δὲ μέχρι τοῦδε ἐπικρατεῖ πανταχοῦ τὸ στρατιωτικὸν λεγόμενον τυφέκιον, ἰδοὺ τί περὶ αὐτοῦ ἔλεγε ὁ Guibert κατὰ τὸ 1772, ὅτε ἤδη ἦτο σχεδὸν ἐντελέστατον.

Ἐπὶ αὐτῷ θαυμάζομεν ὅτι τὸ πῦρ πολλῶν ἐνταυτῷ ἐκρηγνυμένων τυφεκίων φέρει τόσῳ μικρὸν ἀποτελεσμα, καὶ ὅτι μετὰ 50000 βολὰς μόλις πίπτουσιν ἐπὶ τῆς μάχης 2,000 νεκροί· οὐ κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους μετὰ τοὺς πολέμους τῆς Γαλλικῆς ἐπαναστάσεως ὁ στρατηγὸς Gassendi ἔκρινεν ὅτι ἦτο χρεῖα τρισχιλίων βολῶν πρὸς φόνον ἑνὸς μόνου ἀνθρώπου. Ἀλλὰ κατὰ τὸν ταγματάρχην Decker καὶ τὸν τότε συνταγματάρχην, νῦν δὲ ἀντιστρατήγον Piobert ἡ ἀναλογία αὕτη αὐξάνει εἰς 10,000. Αἱ γυνῶμαι αὗται ἐξαχθεῖσαι ἐξ αὐτῶν τῶν περιγραμμάτων ἀποδεικνύουσιν ἢ τὸ ὄπλον ἀχρεῖον καθ' ἑαυτό, ἢ τὴν χοῆσιν αὐτοῦ ἀνεπιτήδειον. Διαλογιζόμενος τις ὅτι τὸ στρατιωτικὸν τυφέκιον χρησιμεύει πρὸς ὄπλισιν τοῦ πειζικοῦ, ὅτι πᾶσαι αἱ δυνάμεις ἀλληλοδιαδόχως αὐτὸ παραδέχονται διετήρησαν μέχρι τοῦδε μετὰ τὰς δοκιμασίας τῶν μακρῶν πολέμων τῆς (Γαλλικῆς) ἐπαναστάσεως καὶ αὐτοκρατορίας, οὔτε μεταπολεμικῆς τῆς αὐτοῦ ὁπωςοῦν ἀξιόλογος ἐγένετο, ἂν καὶ πᾶσαι αἱ κυβερνήσεις ἐνασχολῶνται διηνεχῶς περὶ τὴν βελτίωσιν τῶν πολεμικῶν ὀπλων, πιστεύομεν ἐξ ἀνάγκης ὅτι ἔχει μεγάλα πλεονεκτήματα, ὥστε ἀποδίδει ἀξίον τῆς μέχρι τοῦδε προτιμήσεως.

Τὰ ἀπαιτούμενα πλεονεκτήματα ὀπλου ὠρισμένου, χρείας τυχοῦσης, πρὸς ὄπλισμόν καὶ ὀλοκλήρου λαοῦ ἔχοντος τὴν συνήθη εὐφυΐαν, ὑπάρχουσι μεγάλη σπευδότης, ἄκρα ἀπλότης καὶ εὐκολωτάτη χρῆσις. Ἀλλὰ τὸ στρατιωτικὸν τυφέκιον περιλαμβάνει τῶντι ἐξαιρέτως πάσας τὰς ιδιότητας ταύτας, ὥστε προτιθεμένης καὶ τῆς λόγῃς ἀποβαίνει ξυστόν, ἢ ἀκοντοφόρον (d' hast) ἐνταυτῷ καὶ ἐκηβόλον ὄπλον. Τὸ βῆρος αὐτοῦ (1) προσδιωρισμένον ὑπὸ τε τῶν ἀναγκῶν τῆς ὑπηρεσίας καὶ τῆς μακρᾶς πείρας οὐδαμῶς ὑπερβαίνει τὰς δυνάμεις τῶν στρατευομένων, τὸ δὲ ἔλλημα αὐτοῦ διαχωρεῖ μετὰ μεγάλης βίας εἰς 400 μέτρων ἀπόστασιν. Ὅθεν εἶδομεν τοὺς ἀρχαίους ἡμῶν ἀγωνιστὰς ἐπὶ τῆς δημοκρατίας καὶ αὐτοκρατορίας ἐπαρκοῦντας δι' αὐτοῦ μόνου τοῦ ὀπλου κατὰ τοὺς κρισμωτάτους τῶν πολέμων καιροὺς, περιοροῦντας δὲ τὸ ἀριτον ἰππικὸν τῆς τοῦ Ἀσίας καὶ τῆς Εὐρώπης

(1) Ὅκτὸ λιτρῶν καὶ τετάρτου ἀνευ λόγῃς, ἑννέα δὲ καὶ τινῶν δραχμῶν μετὰ τῆς λόγῃς.

Ποίων ἄρα ιδιοτήτων ἄλλων στερεῖται τὸ στρατιωτικὸν τυφέκιον; μόνον μιᾶς, τῆς κανονικῆς δηλ βολῆς *regularité du tir*. Ὡς ἐκ τῆς κατασκευῆς αὐτῆς καὶ τῆς γεμίσεώς του, ἡ φορὰ εἴτε ἐπιξίς, (*portée*) τοῦ ὄπλου τούτου ἀποβαίνει ἄνισος, ὥστε ἂν πυροβολήσωμεν ἀλλεπαλλήλως, κατὰ τοῦ αὐτοῦ σκοποῦ διὰ τυφεκίου, ὁμοίως γεμισθέντος καὶ διευθυνομένου, ἢ βολίς, εἴτε πάλλα, πίπτει ἐπὶ διαφόρων πάντοτε τόπων.

Οὕτω π. γ. ἐπὶ 150 μέτρων ἡ μέση ἀποπλάνησις, ἢ παρεκτροπὴ γίνεται 0, 60, ἡ δὲ μεγίστη 1, 70· ἐπὶ δὲ 400 μέτρ. ἡ μὲν μέση, 6, 56, ἡ δὲ μεγίστη 25 μέτρ. ὥστε ὁ ἀμστος σκοπευτῆς (σημαδευτῆς) οὐδέποτε ἔχει βεβαιότητα ὅτι εἰς 150 μέτρα μέλλει ἵνα προσβάλλῃ 3 πεζοῦς καὶ δύο ἵππεις ὁμοῦ ἰσταμένους, εἰς δὲ τετρακόσια ἴσως οὔτε τριώροφον οἰκίαν κτυπήσῃ, καὶ ἂν μάλιστα κρίνῃ καλῶς τὰ διαστήματα, πρᾶγμα ἱκανῶς καὶ τοῦτο δύσκολον, περὶ οὗ οὐδὲν εἴπαμεν εἰσέτι. Ἀλλὰ πρὸς ἀκριβέστεραν γνῶσιν τῆς πρακτικῆς ἀξίας τοῦ ὄπλου προστίθενται ἐνταυθὰ τινες ἀριθμοὶ ἀποσπασθέντες ἐξ ἐιδικοῦ πίνακος πειραμάτων, ἅπερ ἐπεχείρησαν σκοπευταὶ κατὰ τὰ ἔτη 1846, 1847, 1848, 1849 ἐν τῇ σχολῇ τῆς σκοπευτικῆς (St. Omer).

Εἰς 100 μέτρα ἐπὶ σκοποῦ δύο μέτρων ὕψους καὶ ο μ. 57 πλάτους (1) ἐπέτυχεν ἡ βολὴ τεσσαράκοντα ἐπτὰκις ἐξ 100.

Εἰς 175 μέτρα εἰκοσάκις ἐξ 100.

Εἰς 400 μέτρα ἐπὶ σκοποῦ 2 μέτρ. ὕψους καὶ 3,99 πλάτους ἐπτὰκις ἐξ 100.

Ἄν κρίνωμεν τὴν ἄπειρον διαφορὰν μεταξὺ πυροβολήσεως ἀκινήτου, ἢ σταθερῶς μένοντος στρατιώτου πρὸς σκοπόν τινα γνωστῆς ἀποστάσεως καὶ τῶν ἀθρόων, ἢ σηνημμένων πυρῶν ἐν μέσῳ τοῦ καπνοῦ καὶ τοῦ θορύβου τῆς μάχης εἰς ἀπόστασιν ἄγνωστον, πληροφοροῦμεθα ὅτι ἡ εἰστοχία σμικρύνεται ἐτι μᾶλλον ὡς πρὸς ἀποστάσεις ὑπερβαίνουσας τὰ 100 μέτρα, καὶ ὅτι ἰδιαιτέρως ἐπὶ τῆς μάχης τῶν ἀκροβολιστῶν, καθ' ἣν ὁ ἄνθρωπος σκεπάζεται ὀπισθεν ἐπιπροσθούτων σωμάτων, ὁ στρατιώτης ὀλίγην πεποιθήσιν ἔχει ὡς πρὸς τὴν εὐθυβολίαν τοῦ ὄπλου ἐπὶ τῆς μικρᾶς ἀποστάσεως τῶν 175 μέτρων.

Εἶδομεν ὅτι εἰς ἀπόστασιν 100 μέτρων ἐπὶ σκοποῦ 2 μέτρων ὕψους καὶ 0,57 πλάτους ἡ ἐπιτυχία ἦτο 47 ἐξ 100. Ἡ αὐξή-

(1) Ὁ σκοπὸς ἰσοδυναμεῖ πρὸς ἐπιφάνειαν τοῦ ὑψηλοτάτου ἀνθρώπου θεωρουμένου κατὰ πρόσωπον.

(2) Ὁ σκοπὸς ἰσοφαρίζει πρὸς τὴν ἐπιφάνειαν ἐπτὰ ἀνθρώπων,

σις αὐτῆ τῆς εὐθυβολίας εἰς μικρὰ, ἢ ἐγγύτατα ἀποστήματα καὶ ἡ ἀποτυχία εἰς 400 μέτρα ἐπὶ μεγαλητέρας ἐκτάσεως ἀποδεικνύουσι σαφῶς ὅτι τὸ στρατιωτικὸν τυφέκιον ἀρκεῖ, ὅταν πυροβολῶμεν ἐκ τοῦ σύνεγγυς καὶ πρὸς ὁμίλους (*sur des masses*) ἢ ὁμάδας, ἐλλείπεται, ὡσάκις μεταχειρίζομεθα αὐτὸ εἰς μακρὰς ἀποστάσεις καὶ κατὰ μεμονωμένων ἀνθρώπων, γίνεται φεβερὸν εἰς χεῖρας ἀρχαίων στρατιωτῶν οἰκονομούντων τὴν πυροβολῆσιν, εὐκαταρρόνητον δὲ καὶ οὐτιδανόν, ὅταν κρατῆται ὑπὸ νεοσυλλέκτων πυροβολούντων εἰς ἄγνωστα ἀποστήματα καὶ ἀπολύτως ἀνωρελῆς κατὰ τοῦ ἐφικτοῦ, εἴτε πλησιόχωρος πυροβολικῶν τῶν μύδρων (σμερδαλιῶν) (1) Ἐντεῦθεν κατανοούμεν διατὶ κατηγορεῖται καὶ διατὶ προετιμήθη μέχρι τῶν τελευταίων τούτων χρόνων.

Τὸ Στρατιωτικὸν τυφέκιον ἦτο μὲν τὸ σνηθέστατον ὄπλον τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ πεζοῦ πρὸ ἐκτὸν ἐτῶν καὶ ἐπέκεινα, οὐχὶ δὲ ὅμως καὶ τὸ μόνον. Διότι ἀπὸ τῶν τελευταίων χρόνων τοῦ 18 αἰῶνος οἱ Γερμανοὶ ἐγνωρίζον τὴν χαρακτην καρβίναν (*carabine*) μεταχειριζόμενοι αὐτὴν εἰς τὸ κινήγιον. Ἐκλεκτὰ τινα σώματα μάλιστα τοῦ Αὐτριακοῦ στρατοῦ ἐξ ὀρεινῶν τῆς Γερμανίας ἐτιμῶντο πολὺ κατὰ τὴν εἰστοχίαν· ὅθεν ὁ μέγας Φρειδερίκος ἐνόμισεν ἀναγκαίαν τὴν σύστασιν ἐιδικοῦ σώματος καρβινοφόρων. Οἱ ἀκροβολισταί, εἴτε ψιλοὶ οὗτοι τῆς Αὐστρίας ἐβλαψαν τὰ μέγιστα τοὺς ἡμετέρους ἐθελοντάς ἐπὶ τῶν πρώτων πολέμων τῆς (Γαλλ.) ἐπαναστάσεως, ἐπὶ δὲ τοῦ Ἰσπανικοῦ κατὰ τοὺς χρόνους τῆς Αὐτοκρατορίας οἱ Ἄγγλοι συνέστησαν καὶ αὐτοὶ σώματα ἀκροβολιστῶν τοιούτων φερόντων χαρακτην καρβίναν φημιζόμενα ὡς φοβερώτατα πάντων τῶν ἄλλων ταγμάτων τοῦ στρατοῦ αὐτῶν. Λόχοι τινὲς Ἑλβετῶν καρβινοφόρων διέπρεψαν κατὰ τὴν ἐκστρατείαν τοῦ 1799 (2) Ἐπὶ τῆς εἰσβολῆς Γάλλων καὶ Παδαρῶν εἰς Τιρολίαν ἢ χρῆσις τῆς χαρακτην καρβίναν τῶν Τιρολιῶν ἐβλαψε πολὺ τὰ ἡμέτερα στρατεύματα· ἀλλὰ ἡ λαμπροτάτη ἀριστεία τοῦ ὄπλου τούτου ἀνεφάνη ἐπὶ τῆς ἐν Νέῃ Αὐρήλια (Nouvelle Orleans) μάχῃ τοῦ 1815 (1).

(1) Ἀπὸ 300—600 μέτρων βλάπτωμεν ἀρκούντως τὸν ἐχθρόν· ἀλλὰ κυρίως εὐδοκιμοῦμεν μάλιστα πυροβολοῦντες ἀπὸ 400—450 μέτρων. (Thioux).

(2) Τῇ 17 Αὐγούστου 1799 δύο λόχοι καρβινοφόροι ἐκ Ζυρίχης ἀνεχρίσαν τὸν Αὐστριακὸν στρατὸν τοῦ ἀρχιδουκὸς Καρόλου Σέλιοντα ἵνα διαδῆ τὸν Ἰακρον φονεύοντες ἀλληλοδιαδόχως πάντας τοὺς εἰσερχομένους εἰς τὸν ποταμὸν γεφυρωτάς. Διετιχοπισμένοι ὀπίσω τινῶν τοίχων ἐπυροδόλουν πάντοτε διὰ τῆς αὐτῆς εἰστοχίας, ἂν καὶ ἦστραπτες ἐπ' αὐτῶν συνεχῶς ὁ κερκυνὸς πολλῶν τηλεβολοστασίων, ἕως οὗ οἱ Αὐστριακοὶ ἠναγκάσθησαν εἰς ἀποχώρησιν. Σημειωτέον δὲ ὅτι οἱ καρβινοφόροι ἐδοθηθῶντο ὑπὸ μικρᾶς δυνάμεως πειρῆς τοῦ Γάλλων.

καθ' ἣν δεκαεσχίλιοι ἀρχαῖοι στρατιῶται Ἀγγλοί, ἀναμφισβητήτως ἄνδρες, ἀπώλεσαν ὑπὲρ τὸ τρίτον τοῦ πλήθους αὐτῶν καὶ τοὺς πλείους τῶν αξιωματικῶν μετὰ σύντομον ἀγῶνα κατ' ὀλιγοτέρων ἀνδρῶν ἀνυπομονομένων ὀπισθεν αὐτοσχεδίου χαρακώματος, οὗ τινα ὄμως ἐμακρύνθησαν πάντοτε οἱ Ἀγγλοὶ ὑπὸ τῶν ἀκροβολιστῶν.

Ἄν καὶ ἐγίνωσκον πάντῃ ταῦτα πολλοὶ αξιωματικοὶ παντοίων βαθμῶν, οὐδεὶς ἀπεπειράθη ἵνα εἰσᾶξη τὴν χρῆσιν τῆς κροαβίνας· εἰς τὸν Γαλλικὸν στρατὸν ἐκ νέου συνταχθέντα μετὰ τὸ 1815· διότι ἡ κατασκευή, ὁ διαχειρισμὸς καὶ ἡ γέμισις αὐτῆς ἐνομισθησαν ἀνυπερβλήτα ἐμπόδια· διότι οἱ δὲ ἡ καταστάσις αὕτη μέχρις οὗτο περι αὐτῆς· ἰδεαὶ τῆς Κυβερνήσεως μετεββυθίσθησαν ὑπὸ τῶν ἐφεξῆς ἐξιστορηθησομένων ἐρευνῶν καὶ ἀνακαλύψεων.

Κρίνομεν ὅμως ὠφελίμους πρὸς εὐκόλον αὐτῶν κατανόησιν προηγουμένας τινὰς γνώσεις περὶ τῆς γέμισις καὶ τῆς ἀκριβείας τῶν προβόλων ὄπλων, τῶν γινομένων ἐκ τῆς ἀναφλέξεως τῆς πυρίτιδος φυσικῶν ἀποτελεσμάτων, τῆς ἐξορμήσεως τῶν βλημάτων καὶ τὸ δρόμου αὐτῶν διὰ μέσου τοῦ ἀέρος μέχρις αὐτοῦ πῦρ σκοποῦ.

Ὅταν ἐκσφενδονίζεται λίθος, ἢ ἐκτοξεύεται βέλος, βλέπομεν πρῶτον ὅτι τὸ βλήμα τοῦτο δὲν ἀκολουθεῖ εὐθεῖαν γραμμὴν, ἀλλὰ καμπύλην, ἀρχομένην μὲν ἐξ αὐτοῦ τοῦ σημείου, ὅθεν ὠρμήθη, τελευτῶσα δὲ εἰς ἐκείνο, ὅπου καταπίπτει. Ἡ καμπύλη αὕτη λέγεται παραβολή, γίνεταί δὲ μᾶλλον, ἢ ἦττον τεταυσμένη κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς βαρύτητος καὶ τὴν ἀντίστασιν τοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ ἀέρος· διότι ἀμφοτέροις αἱ δυνάμεις αὗται ἐνεργοῦσι συνεχῶς ἐπὶ τῶν κινουμένων σωμάτων.

Ἡ εὐθυβολία τοῦ ὄπλου ἐνεργεῖται τακτικῶς κατὰ τινα ἀπόστασιν, ἐάν κειμένου αὐτοῦ πάντοτε ἐπὶ τῆς αὐτῆς θέσεως κατὰ πᾶσαν βολήν, τὸ βλήμα περιγράφει μὲν ἐκάστοτε τὴν αὐτὴν παραβολὴν προσβάλλη δὲ τὸν σκοπὸν κατὰ τὸ αὐτὸ σημεῖον. Πρὸς ἐπίτευξιν τοιαύτης ἀκριβείας ὑπάρχει ἀναγκαῖα ἢ ἀποφυγὴ πάσης ἀριστείας λαθους, πράγμα ἀδύνατον, καθόσον πολλὰ εἰρίσκονται φυσικαί, τινὲς ὅμως γίνονται καὶ κατὰ συμβεβηκός, ὡς ἐκ τῆς θέσεως, δηλ. τοῦ

(2) 8 Ἰαννουαρίου 1813 ἐφρονεύθησαν ὡς ἔγγιστα 2000 Ἀγγλοὶ, καὶ πολλοὶ πλείονες ἄλλοι ἔμειναν τραυματιαί· ἄπασαν δὲ σχεδὸν τὴν φθορὰν ταύτην προξένησαν οἱ κροαβινοφόροι τοῦ Kentucky, ἀγαθοὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀκροβολισταί. ὄλιγους αὐτοὶ ἀπώλεσαν· ἐπέκειντο δὲ ὑπὸ χαρακωμάτων. (Pelet de la Lozère. Histoire des États-unis d'Amérique).

σκοπευτοῦ καὶ τῆς ποιότητος αὐτοῦ τοῦ ὄπλου· ὅθεν τούτων μόνον τὰ ἀποτελέσματα εὐλόγως κολάζονται.

Πρῶτος ὄρος τῆς καλῆς χρήσεως πολεμικοῦ ὄπλου ὑπάρχει ἡ περὶ τὴν γέμισιν αὐτοῦ εὐκολία, προσγινόμενη ἐκ τῆς μεγάλης διαφοράς τῆς διαμέτρου τῆς βολίδος καὶ τῆς χωρητικότητος τοῦ σωλήνος. Ἡ διαφορά αὕτη ὡς πρὸς τὸ στρατιωτικὸν τυφεκίον ὀρίζεται εἰς 1 χιλιοσμό. (1) Τὸ διάμετρον τοῦτο (vent de la balle) προξενεῖ κυρίως τὰς περὶ τὴν εὐθυβολίαν ἀνωμαλίας· τῶντιν κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἐκρήξεως φερομένη ἀνέτως ἐπὶ τῆς πυρίτιδος ἡ βολὴ ἀπωθεῖται μὲν εἰς τὰ ἔμπροσθεν ὑπὸ τῆς γεννηθείσης βίας, κινεῖται δὲ πανταχόθεν ὑπὸ τῶν ἀναρυσωμένων μεταξὺ αὐτῆς καὶ τοῦ σωλήνος πνευμάτων (ἀερίων) ὥστε καθόσον ταῦτα τύχωσιν ἰσχυρότερα πρὸς τὰ ἄνω, ἢ τὰ κάτω, δεξιόθεν, ἢ ἀριστερόθεν μετακινουῦσιν ἀλληλοδιαδόχως τὴν βολίδα πρὸς τὴν ἀντικειμένην ἐπιφάνειαν τοῦ σωλήνος, ἔως ἐξεληθῶσα αὐτοῦ ἀκολουθήσῃ πιθανῶς ἄλλην διεύθυνσιν παρὰ τὴν τοῦ καταστοχάζομένου, ἢ ἀποβλέποντος τὸν σκοπὸν ἀξωνος τοῦ σωλήνος. Ἐκτὸς τῶν ἀναπάσεων, ἢ ἀντιθέτων κλονισμῶν τούτων, μεγάλης αἰτίας λάθους, ἢ παρεκτροπῆς, ὑπάρχει ἴσως καὶ νέα ἄλλη, οὐχ ἦττον μὲν σπουδαία, μᾶλλον δὲ ἀδιόρατος, αἱ ἄτακτοι δηλ. στροφάλλιγγες, ἢ συστροφαίτινων τεμαχίων τῆς βολίδος (πάλλας). Πρὸς σαφεστέραν ὄμως κατανόησιν τῶν λεγομένων παραπίθενται ἐνταῦθα στίχοι τινὲς τοῦ Joseph Lavallée, ἐν οἷς παραβάλλει εὐφύως τὴν ἐνέργειαν τῆς πυρίτιδος ἐπὶ τῆς βολίδος πρὸς τὴν οὐρὰν τοῦ κινουόντος τὴν σφαίραν ἀκοντίου τῆς σφαιρίστρας (billard). Ἄν σφαίρα κτυπηθῇ πλαγίως ὑπὸ τοῦ ἀκοντίου, ἰθὺεῖται μὲν εἰς τὰ ἔμπροσθεν, ἔπειτα ὄμως περιστρέφεται ὡς ῥόμβος, ὥστε ὑπὸ τῶν δύο τούτων κινήσεων συνδυαζομένων ἀναγκάζομένη διαγράφει γραμμὴν λοξὴν, ἢ καὶ καμπύλην μάλιστα. Ἀλλὰ τὸ αὐτὸ τοῦτο πάσχει ἡ βολὴ τοῦ μὴ φέροντος χαραξίς, ἢ αὐλακας τυφεκίου· καθότι δέχεται τῶντιν δύο διαφόρους κινήσεις, τὴν μὲν εἰς τὰ ἔμπροσθεν (πρόφωσιν), τὴν δὲ περὶ ἑαυτὴν ἐκ τῶν ἄνω εἰς τὰ κάτω, ἢ ἐκ τῶν κάτω εἰς τὰ ἄνω καὶ ἐκ δεξιῶν πρὸς ἀριστερά, ἢ ἐξ ἀριστερῶν πρὸς δεξιὰ δηλ. πλαγίως, καθόσον προσεβλήθη ἔνθεν, ἢ ἔνθεν ὑπὸ τῆς πυρίτιδος, ὥστε ἐξ ἀνάγκης τότε ἡ βολὴ παρεκτρέπεται κατὰ τὸ μέρος τῆς περιστροφῆς ».

(1) Ἡ χωρητικότης τοῦ ὄπλου τούτου συνίσταται ἐκ 17, 8. ἢ πλεονασματικῶς καὶ ἐκ 18 χιλιοσμοῦ, 2· ἢ δὲ διάμετρος τῆς πάλλας· ἐκ 16 χιλιοσμοῦ. 7.

Υπάρχει δὲ καὶ τρίτη ἄλλη αἰτία πλάνης γινομένη ἐκ τῆς κατασκευῆς αὐτοῦ τοῦ βλήματος. Διότι αἱ χυταὶ βολίδες (πάλλαι) περιέχουσι σχεδὸν πάντοτε ἐσωτερικῶς φυσημάτα τινα (φουσκώματα) μετατοπίζοντα τὸ κέντρον τῆς βαρύτητος αὐτῶν, ὥστε τοῦτο κατέχει ἄλλον τόπον παρὰ τὸ κέντρον τοῦ σχήματος, ὃ δὲ μετατοπισμὸς οὗτος αὐξάνει τὴν ἐκ τῆς διαγραφείσης περιδινήσεως παρεκτροπὴν. Ἐν γένει ὁμως τὰ πολυεθνικὰ γαλλικὰ ὄπλα κατασκευάζονται τόσον καλῶς, ὥστε μικρὰ καὶ ἀνυπολόγιστα σχεδὸν σφαιρικά εὐθυβολία προέρχονται ἐκ τοῦ τρόπου τῆς ἐργασίας συγκρινόμενα ὡς πρὸς τὰ ἄλλα· διότι πάντοτε οἱ ἐπιτήδειοι σκοπευταὶ, κυνηγοὶ, ἢ πολιτικοὶ παρετήρησαι ὅτι τὸ ἐλάττωμα ὡς πρὸς τὴν εὐστοχίαν τῶν ὄπλων προήρχετο ἐκ τοῦ προῤῥηθέντος διαμέσου, ἢ διαλείμματος τῆς βολίδος καὶ τοῦ σωλήνος. Διὰ τοῦτο κατ' ἔθος κοινὸν οἱ ἀγγελοὶ κυνηγοὶ τῆς Ἀμερικῆς, καθὼς καὶ πάντων τῶν ἄλλων τόπων οἱ θηρευταὶ, μετχειρίζονται βολίδας ἰσομεγέθεις σχεδὸν πρὸς τὴν χωρητικότητά τοῦ ὄπλου καὶ περιτειλιγμέναις ὑπὸ ῥάκου, ἢ δέρματος ἐμποδίζοντος τὸν κλυδασμὸν (παίξιμον) τοῦ βλήματος. Ἄλλ' ἢ πράξις αὕτη αὐξάνουσα θαυμασίως τὴν εὐστοχίαν δυσκολοῦσι καὶ παρατείνει τὴν γέμισιν, ὥστε καταντᾷ ἄχρηστος ἐπὶ πολέμου. Ἐκτὸς τούτου ἡ ἐντεῦθεν προσγινομένη εὐθυβολία διὰ λείων σωλήνων εἰς μικρὰς μόνον ἀποστάσεις διατηρεῖται. Οὕτω π. χ. ὅταν καταντῶμεν εἰς 150 μέτρα, ἡ εὐθυβολία γίνεται ἑλλειπὴς ὡς πρὸς τὴν δεξιότητα τοῦ πυροβολούντος. Ἐκ τῆς περιστασεως ταύτης εἰκάζομεν ὅτι αἱ παρεκτρέπουσαι τοῦ σκοποῦ ἀνώμαλοι περιστροφαι τῆς βολίδος ἄρχονται κατὰ τινα ἀπόστασιν τοῦ στομίου τοῦ ὄπλου διὰ τε τὴν ἀντίστασιν τοῦ ἀέρος καὶ τὴν μεταθέσιν τοῦ κέντρον τῆς βαρύτητος. Διὰ τοῦτο ἐπανήλθον ἐξ ἀνάγκης οἱ ἐμπειροὶ εἰς τὸν ἐλικοχάρακτον σωλήνα πρὸς ἐπίτευξιν πάσης τῆς ἐνδεχομένης εὐστοχίας καὶ ἐκτάσεως τῆς βολῆς. Ἦδη δ' ἐξηγοῦμεν τί ἐστὶ ἐλικοειδὴς αὐλάκωσις πρὸς εὐχεροστέραν κατάληψιν τῆς ὠρελείας τοῦ κοιλώδους γύρου.

Ἰπόθεσις ὅτι ἐλάβομεν σωλήνα τυρκικοῦ σιδηροῦ ἀκούοντος πηχῆν, λείον, ἡμαλὸν καὶ ἐνὸς μέτρου τὸ μήκος, διάτνις δὲ μηχανήματος ἐσκαψάμεν ἐντὸς αὐτοῦ κοιλότητάς τινας ὁμοίας μὲν κατὰ τὸ πλάτος καὶ τὸ βάθος, ἐξ ἴσου δὲ ἀπεχούσας, ὥστε ὅλη ἡ ἐπιφάνεια πληροῦται ὑπὸ εἰσοχῶν καὶ ἐξοχῶν. Ἄν αἱ αὐλάκωσις αὗται ἀντὶ παραλλήλων πρὸς τὸν σωλήνα στρέφονται ἐλικοειδῶς περὶ τὸν ἄξονα αὐτοῦ, ὥστε ἐκ τούτου τοῦ μέρους ἀρξάμενοι ἀπολήγουσιν εἰς τὸ ἀντίθετον, ὃ τοιοῦτος σωλήν λέγεται ἐλικοχάρακτος· ἂν δὲ ἔχοντος αὐτοῦ μήκος ἐν μέτρον, ἢ αὐλάκωσις ἀποτελέσῃ ἕνα τέλειον γύρον ἀπὸ τῆς πυριτοδόχης μέχρι τοῦ στομίου, ἡ ἔλιξις λέγεται τότε ἐνὸς μέτρου, ὥστε κο-

πτομένου αὐτοῦ κατὰ διάφορα διαστήματα, 80, 60, 50, ἑκατοστομέτρων λαμβάνομεν μικροὺς σωλήνας φέροντας ἐνὸς μέτρου γύρον.

Ὁ σωλήν τῆς καρβίνους ὑπάρχει ἐλικοχάρακτος· τὸ μήκος ὁμως καὶ πάχος καὶ ἡ διάμετρος αὐτῆς διαφέρουσι, καθὼς καὶ αἱ στροφαὶ τῆς ἔλικος. Ἀλλὰ πάντοτε ἐκ τῆς ἐλικοειδοῦς χαραγῆς πορίζεται τὸ ὄπλον τοῦτο τὰς ἐξαιρετικὰς αὐτοῦ ιδιότητας καὶ δι' αὐτῶν μάλιστὰ ἀπὸ τοῦ τυρκικοῦ διακρίνεται, ὥστε εὐκόλως διαιροῦνται τὰ πυροβόλα ὄπλα ἀπὸ τοῦ ἐγκολπίου ἀγγεβόλου (πιστολίου) μέχρι τοῦ τηλεβόλου εἰς δύο μεγάλας τάξεις, τὴν ἐλικοχάρακτον καρβίναν καὶ τὸ ἀχάρακτον τυφέκιον.

Ἄν γεμισώμεν τὴν ἐλικοχάρακτον καρβίναν διὰ πυρίτιδος καὶ βολίδος ὁπωσῶν πηχυτέρης, ἢ ὅσον ἡ διάμετρος τοῦ σωλήνος, βεβουθισμένης δὲ διὰ κοπκίου (maillet) καὶ ἐφορισμένης εἰς τὰς γλυφὰς περὶ τὸ στόμιον, ἡ βολὴ ἀκολουθεῖ αὐτῆς στρεφομένη πρὸς τὸν ἄξονα τοῦ σωλήνος, ὅπως καταντήσῃ μέχρι τῆς πυρίτιδος τυπομένη ὑπὸ τοῦ ὀβελοῦ· ἐξερχομένη δὲ ἐπὶ τῆς ἐκρήξεως διατρέχει πάλιν τὸν αὐτὸν δρόμον τῶν ἐλικῶν περιγράφουσα ἀπὸ τῆς πυριτοδόχης μέχρι τοῦ στομίου περιστροφῆν, ἢ μέρος περιστροφῆς· καὶ διατηροῦσα μέχρι τοῦ σκοποῦ αὐτοῦ τὴν περιδίνεσιν (εἴτε περιστροφικὴν κινήσιν) ταύτην, ὥστε ἂν ὁ γύρος τῆς ἔλικος ἐκτείνηται εἰς ἓν μέτρον, ἡ δὲ βολὴς διανύῃ 300 μέτρα καθ' ἑξῆκοςτόν λεπτὸν, βαδίζει πρὸς τὸν σκοπὸν διὰ περιδινήσεως υπερβαλλόντως ταχείας 300 γύρων κατὰ τὸ αὐτὸ τοῦ χρόνου ἀκαριαῖον μόριον. Ἡ γοργότης τῆς κινήσεως ταύτης παράγει δύο σημαντικὰ ἀποτελέσματα, δηλ. πρῶτον ἀσφαλίζει τῆς βολίδος τὴν εὐθυωρίαν ἐμποδίζουσα πᾶσαν ἄλλην περιστροφῆν ἀνώμαλον, δεύτερον διατηρεῖ πάντοτε εἰς τὰ ἐμπροσθεν τὸ ἐμπρόσθιον αὐτῆς ἄκρον, ἕνεκα δὲ τούτου σχηματίζομεν αὐτὸ τοιοτοτρόπως ὥστε νὰ νικᾷ τοῦ ἀέρος τὴν ἀντίστασιν. Ἡ ἐνέργεια τῆς περιδινήσεως ταύτης ὡς πρὸς τὴν εὐστοχίαν ὑπάρχει μεγίστη ἐπειδὴ σκοπευταὶ ἐκλεκτοὶ διὰ τῆς ἀρχαίας καρβίνους καὶ στρογγύλης βολίδος ἀνεδέχοντο ἵνα ρίψωσιν εἰς ἀπόστασιν 150 μέτρων 9—10 βολίδας ἐντὸς κύκλου 0, μ. 25 ἀκτίνος, ἡ δὲ βολὴ ἐφέρετο εὐστόγως καὶ εἰς 400 μέτρα.

Ἡ καρβίνα ἄρα ἦτο γνωστοτάτη καὶ πρὸ τριῶν ἡδὴ αἰώνων, ὡς εὐστοχωτέρα τοῦ τυρκικοῦ, μόνον δὲ ἡ πρὸς τὸ γέμισμα δυσκολία ἐμπόδιζε τὴν χρῆσιν αὐτῆς ἐπὶ πολυκρίθμων ἡμάδων. Οὕτως ἔχον τὸ ζήτημα μέχρι τοῦ 1828 ἀξιοματικῶς τῆς Βασιλικῆς φρουρᾶς, ὁ Κ. Delvigne, εἰειώρησεν αὐτὸ κατὰ νέαν τινὰ ἐποψιν πολλῶν καὶ ἀξιολόγων ἀποτελεσμάτων γίνωμον.

B.

Ὁ Κ. Delvigne μετεχειρίζετο πρὸ πολλῶν ἐπὶ τὴν καρβίναν,

γνωρίζων δὲ ἐκ πείρας τὰ τε πλεονεκτήματα καὶ τὰ ἐλαττώματα τοῦ ὄπλου τούτου ἐδοκίμασε τὴν διόρθωσιν τῆς περὶ τὸ γέμισμα δυσκολίας πλατύνας εἰς τὸ βάθος τοῦ σωλήνος βολίδα ὁμαλῶς εἰσαχθεῖσαν διὰ τοῦ σκοπιῶν. Ἀλλὰ πρὸς διατήρησιν τῆς ἀκριβείας τοῦ ὄπλου, ἐπρεπεν ἵνα μὴ βλαβῆ ἢ πυρίτις ἐκ τῆς συνθλάσεως τῆς βολίδος. Διὰ τοῦτο προσέθηκεν ἐπὶ τοῦ πυθμένου θαλαμίσκου στενωτέρου τοῦ σωλήνος, συναρμοζόμενον δὲ μετὰ τῆς κοιλότητος αὐτοῦ δι' αἰρινιδίας ἐξοχῆς, ὥστε ἡ μὲν πυρίτις εἰσέρχεται εἰς τὸν θαλαμίσκον, ἡ δὲ βολὴ ἔμεινεν ἐπὶ τῆς ἐξοχῆς, κτυπωμένη δὲ ὑπὸ τοῦ ὀβελοῦ συνεπιέζετο, ἐγαράσσετο καὶ ἐπήγα εἰς τὰ ἐξω συνεσφιγμένη. Ἐκτὸς τούτων κατὰ τινα ἀρχαιότεραν ἰδέαν (1) ὁ Delvigne σχηματίσας κυλινδροκωνικὴν καὶ αὐτὴν ταύτην τὴν βολίδα, ὅπως εὐκολώτερον διασχίῃ τὸν αέρα, ἐφήρμοσεν ὑστερον εὐδοκίμωτάτα (2) τὸν νεωτερισμὸν. Μετὰ πολ- λάς ὁμοίως ἀποπείρας καὶ δαπάνας καὶ πικρίας ἐπὶ τέσσαρα ἔτη, ὀλιγαρουμένων τῶν μεταρρυθμίσεων αὐτοῦ παρητήθη (1831). Ἰσχυρὸν ἐξέδωκεν ἀλληλοδιαδόχως ἄρθρα καὶ διατριβὰς περὶ τῶν ἰδεῶν αὐτοῦ, ὥστε ἐξ αὐτῶν ἴσως λαβοῦσα ἐνδόσιμον ἢ κυβέρνη- σις ἰφρόντισε καὶ ἀνεκίνησε τὸ ζήτημα τῆς πολεμικῆς χρήσεως τῶν χαρὰκτῶν τυφεκίων (καρὰβίνων). Ἀπὸ τοῦ 1833, 1834, τῶν ὄντι διετάχθησαν πειράματα ὑπὸ τοῦ πολεμάρχου Soult ἐντὸς τῶν ὀπλο- ποιητῶν Charleville, Maubeuge καὶ Mutzig ἐκτελεσθέντα ὑπὸ τοῦ Bousson, Thomas καὶ Mainvielle ἰλαρχῶν τοῦ πυροβολικοῦ πρὸς εὐρεσιν τῆς ἀρίστης κατασκευῆς καὶ γεμίσεως τῶν τυφεκίων διατη- ρουμένου τοῦ συνήθους σχήματος τῶν βολίδων. Ἐκ τῶν πειραμάτων τούτων συνοψισθέντων ὑπὸ τοῦ συνταγματάρχου Pontcharra ἐν τῷ

(1) « Ἄλλη μεταποίησις σπουδαιότατη ὑπῆρξε τὸ ἐπίμηκες καὶ κυλινδρο- κωνικὸν σχῆμα τῶν βλημάτων διότι ὁμοίως διαμένοντος τοῦ ὄγκου, μικροτέρῃ μὲν ἐπιφάνεια ἀπαντᾷ τὸ αἶρος τὴν ἀντίστασιν, διὰ δὲ τυφεκίου στενοπο- ρωτέρου ἐκσφενδονίζομεν μύθρον ἐξ ἴσου ἰσχυρόν. Τὴν παλαιὰν περὶ τούτου ἰδέαν διηρμήνησε μὲν τῷ 1770 ὁ Turpin ἐν la Fère καὶ Métais· μετέπειτα δὲ ὁ Guyton de Morveau τῷ β. δ. καὶ Ἐ. ἔπειτα τῆς ἐπαναστάσεως ἐπὶ γυ- τῶν κυλινδρῶν διὰ μολυβδίνης βολίδος, προέτινε δὲ ὀψιότερον καὶ ὁ Bodeau τῷ 1800. Ἀλλὰ καὶ οἱ Ῥώσοι ἐπεχείρησάν τινα πειράματα ἐπὶ μύθρον ἑλλειψοειδοῦς καὶ ὁ γιλιάρχος Ἄγγλος Nislu ἐδοκίμασε τὸ κυλινδρο- κωνικὸν σχῆμα. Paikhans. Constitution militaire de la France.

(2) Ὁ Delvigne βεβαίωσεν ἄρθρου ἐκδοθέντος ἐν τῷ Spectateur mili- taire 15 Αὐγούστου 1843 ὅτι ἐπέδωκε τῷ 1828 τῷ ὑπουργεῖῳ τῶν Ναυτικῶν τυφεκίον κωνικῆς βολίδος διαγραφόμενον ὑπ' αὐτοῦ· ἀμφότερα δὲ ταῦτα εἶε. τίθησαν ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκθέσει 1855, ἔβδον δὲ αὐτὰ καὶ ἐγὼ παρὰ τῷ Delvigne ὅστις καὶ μὲν ἀνεββαίωσε περὶ τῶν δημοσφειθέντων τοῦ Spectateur militaire.

Mémorial de l'artillerie προῆλθεν ἡ δημιουργία ὄπλου ἐπαρκούντος ὀπισθοῦν ταῖς χρεῖαις τοῦ πολέμου ὡς ἐφικνουμένου μὲν εἰς 400 μέτρα, εὐθυβολωτέρου δὲ, ἢ τὸ κοινὸν τυφεκίον· ὄθεν ὀνομασθὲν τοῦ Pontcharra ἔλαβεν αὐτὸ λόγῳ δοκιμῆς τὸ κατ' ἐκείνον τὸν καιρὸν συσχεθὲν τάγμα ἀκροβολιστῶν. Ἀλλότριον τοῦ σκοποῦ ἡμῶν κρίνοντες τὴν διεξοδικω- τέραν ἱστορίαν τῶν ἀκολουθῶν βελτιώσεων τοῦ πολεμικοῦ τυφεκίου ἀπὸ τοῦ 1834 — 46 λέγομεν μόνον ὅτι ἐδοκιμάσθη ὑπὸ τῶν πεζῶν ἀκροβολιστῶν ἐν Νουμηδίᾳ (Ἀλγεσία) καὶ συνειθίσθη ἡ χρῆσις αὐ- τοῦ κατὰ τὰς ἐκστρατείας· ἀλλ' ἡ κυρία τελειοποιήσις, δι' ἧς τὸ ὄπλον τοῦτο ὑπερέβη πάντα τὰ μέχρι τούδε γνωστὰ ἐγένετο ὑστερον.

Ἐκτοτε ὁ Delvigne ἐξηκολούθησεν ἐργαζόμενος περὶ αὐτοῦ· ὄθεν τῷ 1856 ἐκδοῦς βιβλίον ἐπιγραφόμενον α Ἐκθεσις νέας μεθόδου ἐ- πλιτισμοῦ τῶν πεζῶν ἢ ἐπανέλαθε πάντα τὰ ἐπιχειρήματα ὑπὲρ τοῦ τυφεκίου ἐνισχύων διὰ παραδειγματικῶν ἐν τῆς πρώτης κατὰ τὴν Ἀφρικὴν ἐκστρατείας, παρήγειρε δὲ καὶ ὅσας ὑπέμεινε θλίψεις δι' αὐτό· τῷ 1843 κατὰ μῆνα Αὐγούστου ἐδημοσίευσεν ἄλλην διατριβὴν διὰ τοῦ Spectateur militaire ἀπερὶ χρήσεως καὶ ἀποτελεσμάτων τῶν δια- κένων κυλινδροκωνικῶν βολίδων ἀπεφάνετο δὲ ὀριστικῶς 1)· ὅτι αἱ κυλινδροκωνικαὶ βολίδες ὑπερτεροῦσιν ἀναμφισβητήτως τὰς σφαι- ρικὰς ὡς πρὸς τὴν ἔκτασιν καὶ τὴν εὐστοχίαν ἐνταυτῷ 2) ὅτι τὰ πλεονεκτήματα ταῦτα ἐξηλέγχθησαν διὰ πειραμάτων, ὅσα αὐτὸς ἐξετέλεσεν ἐπὶ τοῦ στόχου (σκοποβολῆς, ἢ σημαδίου) τῶν ἀκροβολιστῶν ἐν Vincennes, ἢ ἄλλων πληρεστέρων ἐπιχειρηθέντων ἐν Λουγδούνῳ Παταυῶν (Liège) κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως τοῦ Βελγίου καὶ τοῦ Αὐτοκράτορος τῆς Ῥωσσίας καὶ διακρεσάντων ἐπὶ δύο μῆνας 3) ὅτι ἐνασχολούμενος περὶ ταῦτα ἀνεκάλυψε τὸ περιεργον τοῦτο συμβε- βηκὸς, ὅτι ἂν ὑποσκαφῆ βόθρειόν τι περὶ τὴν οὐρὰν τῆς βολίδος, τὰ ἀναρυσόμενα ἐκ τῆς ἐξαπτομένης πυρίτιδος πνεύματα εἰσβάλλοντα εἰς τὸ κενὸν διατεινοῦσι τὸ σῶμα αὐτῆς καὶ βιάζουσιν αὐτὸ πρὸς τὰ χαράγματα, ἤτοι τὰς γλυφὰς τῆς ἐσωτερικῆς ἐπιφανείας τοῦ σω- λήνος· παρίστασι δὲ προσέτι πῶς δυνάμεθα ἵνα προλάβωμεν καὶ κακὰ τινα ἐκ τοιαύτης ιδιότητος τῶν πνευμάτων προσγινόμενα. Τὸ τελευ- ταῖον τοῦτο σύγγραμμα θεωροῦμεν ὡς πολλοῦ λόγου ἄξιον, καθότι ἐδείξε σαφῶς τὴν πορείαν, ἣτις ὠδήγησεν εἰς τὰ μετ' ὀλίγον ἀπαριθ- μησόμενα ἀλλόκοτα ἀποτελέσματα. Τὸ διὰ συμπέσεως, ἢ συνθλάσεως γέμισμα, ὅπερ ἐπενόησε μὲν ὁ Delvigne, μεταχειριζόμεθα δὲ ἐπὶ τῶν πολεμικῶν τυφεκίων, εἶχε μικρὸν τι ἐλάττωμα· διότι ἡ διὰ τοῦ ὀβελοῦ συμπέσις τῆς βολίδος ἐπὶ τῆς ἐξοχῆς τοῦ θαλαμίσκου ἐγί- νετο ἀνωμάλως κατὰ τὴν περιφέρειαν· ἔπειτα καὶ ὁ μόλυθος ἀν- τὸς ὑπέικων ὡς ἐλαστικὸς εἰσεδύετο εἰς τὸν θαλαμίσκον, ὁ δὲ ἐκ

τούτου αποτελούμενος παρασχηματισμός τῆς βολίδος ἐβλάπτει πολὺ τὴν εὐθυβολίαν (justesse du tir). Ὁ συνταγματάρχης Pontcharm ἐκώλυσε τὸ ἄτοπον τοῦτο παρεμβαλὼν εἰς τὸ φυσίγγιον μετὰ πυρίτιδος καὶ βολίδος δίσκον ξύλινον ἔχοντα διάμετρον ὅσην καὶ βολίς, τὸ ἦμισυ δὲ αὐτῆς κατὰ τὸ ὕψος· διότι οὗτος προσσημῶμενος ἐπὶ τῆς ὀπῆς τοῦ θαλαμίσκου ἐτακτοποιεῖ, οὕτως εἰπεῖν, τὸ σύνθλασιν· ἀλλ' ὁ δίσκος αὐτὸς ὡς παράρτημα τοῦ φυσηγγίου ἀπέβηκεν ἐνοχλητικὸς. Ὄθεν ὁ συνταγματάρχης τοῦ πυροβολικοῦ Thouvenin ἐπενόησε τὸν τρόπον τῆς θεραπείας. Διότι κατὰ τὴν μέθοδον τοῦ Delvigne ἡ βολίς συνεθλάτο ἐκ τῆς περιφερείας· ἀλλ' ὁ Thouvenin συνεπίεσεν αὐτὴν κατ' αὐτὸ τὸ κέντρον. Χάριν δὲ τούτου κυλινδρικός στυλίσκος ἀπολήγων εἰς ἐπίπεδον ἐπιφάνειαν περιελίχθη ἄνωθεν ἐπὶ τοῦ πυθμένου, ὥστε ἐγγυθεῖσα ἡ πυρίτις διὰ τοῦ στομίου περιεκύκλωσεν αὐτὸν, ἡ δὲ βολίς στηριζομένη ἐπὶ τοῦ στυλίσκου συνεθλάτο ὁμαλῶς μόνον κατὰ τὸ μέσον καὶ διὰ τριῶν ἀπλῶν κτύπων τοῦ ὄβελου. Πρὸς εἰσαγωγὴν τῆς ἐφευρέσεως ταύτης εἰς τὴν πράξιν καὶ διὰ τὴν ἐπομένην χρῆσιν ὁ Thouvenin προσέλαβεν ὡς βοηθὸν καὶ τὸν γυμνασιοδιδάσκαλον τοῦ σκοπευτικοῦ σχολείου τοῦ Vincennes λοχαγὸν Minié. Ἐκτοτε δὲ οὗτος ἔδωκε δείγματα τῆς ἐργασίας αὐτοῦ περὶ τὴν ῥιπήν καὶ τὴν τελειοποίησιν τῶν φορητῶν πυροβόλων εὐφύας. Διότι εἰσελθὼν εἰς τὸ εἰρημένον κατὰστημα, ἐκ πειρῆς αὐτοῦ συστάσεως, ἐμυσταγωγῆθη μὲν παρὰ τοῦ Delvigne εἰς τὰς περὶ τοῦ τυφεκίου θεωρίας, ὠφεληθεὶς δὲ ἐκ τῆς συναναστοροφῆς καὶ ἄλλων διασήμεων αὐτοῦ ἀξιωματικῶν καὶ ὡς ἐπιτηδειότατος καθ' ἑαυτὸν σκοπευτής· προσέτι δὲ ἐργαζόμενος καὶ μόνον τὸν σίδηρον μετεποιεῖ ἐκ προχείρου τὰ ἐργαλεῖα, ἢ ἐπέβλεπε κατ' ἕκαστα τῆς ὀπλοποιίας. Οὕτως ἔχων ἐβοήθησε πολὺ τὸν χιλιάρχον Thouvenin ὡς πρὸς τὴν σύστασιν τοῦ νέου τυφεκίου, ὡς μετὰ τινα πειράματα ἡ βολίς ἀπερασίσθη κυλινδροκωνικῆ, ὅποια τοῦ Delvigne, ὁ γύρος τῆς ἕλικος κατεστάθη μᾶλλον ἐγκυλιμένους (1 μ., 30) καὶ τὸ ποσὸν τῆς πυρίτιδος ἡλαττώθη εἰς γρ. 20· τὸ δὲ θῆρος τῆς βολίδος κυζήθη εἰς 47 γρ. 7. Οὕτως συγκροτηθὲν τὸ τυφέκιον ἐξετέλεσεν ἀπροσδόκητα θαύματα· διότι ἡ εὐθυβολία ὑπερῆεν τὸν τέως γνωστὸν ὅρον τῶν πολεμικῶν ὀπλῶν· ἡ δ' ἔκτασις κατήντησεν εἰς 1000 καὶ 1200 μέτρα. Τότε τὸ τυφέκιον τοῦτο ὑπεβλήθη τῇ Γαλλικῇ Κυβερνήσει ἡ δὲ πείρα ἀπέδειξεν ἐνηρμοσμένας ἦν τὰς πρὸ πολλοῦ ὑπὸ τοῦ Delvigne ἀναγγελθείσας ἀρχάς, ὅτι δηλ. ἦτο ἀνάγκη παρεκτάσεως τῶν βολίδων ἐγκλίσεως τῶν γύρων τῆς ἕλικος, καὶ ἐλατώσεως τοῦ γαιώματός· πρὸς αὐξάνειν τῆς διαστάσεως καὶ τῆς εἰστοχίας. Τοιοῦτοτρόπως

προκειμένον ὄπλον συνάπτει τὴν ἀκρίθειαν καὶ τὴν ἔκτασιν τῆς βολίς μετὰ φυσίγγιου μικροῦ καὶ εὐκόλου γαιώσεως ἐγένετο κατὰ πάντα εὐχρηστον διὰ τὰς χρεῖας τοῦ πολέμου· ὅθεν διωρίσθη ἐπιτροπὴ πρὸς λεπτομερεστέραν αὐτοῦ ἐξέτασιν.

Συγκειμένη αὕτη ὑπὸ ἐξ ἀξιωματικῶν τοῦ πεζικοῦ, ἢ τοῦ πυροβολικοῦ ἀνέλαβε τὸ κάλλιστον καὶ λιγιωτάτον τῶν ἐπιχειρηθέντων ἕως τότε περὶ τοῦ πολεμικοῦ τυφεκίου ἔργων, διαρκέσαν ἐπὶ δύο ἔτη· προετίθετο δὲ τὴν κατὰ βάθος ἐξέτασιν τοῦ προτεινομένου συστήματος ὑπὸ τῶν ἐφευρετῶν τοῦ νέου ὄπλου. Ὄθεν ἐξετασθέντων ἐπιμελῶς πάντων τῶν στοιχείων τοῦ ζιγῆματος, ὁ εἰσηγητὴς Tamisier, εἰς τῶν δοκιμητῶν ἀξιωματικῶν καὶ καθηγητῆς ἐν τῷ σχολείῳ τῆς σκοπευτικῆς, συνέταξε τὴν ἔκθεσιν τῆς ἐπιτροπῆς, ἣν διαμένουσας εἰσέτι ἀνέλεδοτον διὰ τοῦ τύπου εὐτυχίσαμεν ἡμεῖς οὐ μόνον ἵνα ἴδωμεν, ἀλλὰ καὶ ἡσύχως ἐξετάσωμεν.

Τὸ συμπέρασμα τῆς ἐλθεσεως ἐγκρίνει τὴν παραδοχὴν τῆς στυλίσκοφορου καραβίνας, δι' ἧς ὀπλιζονται οἱ πεζοὶ ἡμῶν ἀκροβολισταί· διαφέρει δὲ αὕτη τοῦ προσηθέντος πρωτοτύπου ὑπὸ τοῦ Thouvenin καὶ Minié κατὰ τὴν παρέκτασιν τῶν χαραγμάτων καὶ σπουδαίαν τινὰ μεταποίησιν τοῦ σχήματος τῆς βολίδος. Μόνον τὸ ὄπλον τοῦτο κατὰ τινα λόγον νομιζόμεν καλὸν ἵνα λέγηται τυφέκιον τοῦ Minié· διότι αὐτὸς συνετέλεσε μάλιστα εἰς τὴν σύστασιν αὐτοῦ· Ἄλλὰ πρὸς πλειοτέραν δικαιοσύνην καὶ ἀκρίθειαν ἔπρεπε μᾶλλον ἵνα ὀνομασθῇ τυφέκιον τοῦ Thouvenin καὶ Minié ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς μετεβληθῆσαν.

Ἐν τούτοις ὁ Tamisier ἔλυσε καὶ δύο ἕτερα προβλήματα ὡς πρὸς τὸ σχῆμα τῶν βολίδων· καθόσον εὐρόηκε πρῶτον θεωρητικῶς ἐπὶ τῶν κυλινδροκωνικῶν τὴν ἀληθῆ ἀναλογίαν μεταξὺ τοῦ κυλινδρικοῦ καὶ τοῦ κωνικοῦ μήκους, καὶ πῶς ἡ ἔκτασις ἐκάστου τῶν δύο τούτων μερῶν ῥυθμίζει τὴν ἀεροδρουίαν τῆς βολίδος· ἔπειτα ἠρμήνευσε πῶς κατὰ τρόπον ἀπλούστατον διορθοῦνται αἱ ἐκ τῆς ἀτμοσφαιρικῆς ἀντιστάσεως γινόμεναι παρεκτροπαὶ αὐτῆς· ἐν δηλ. ὀπίσω τῆς βολίδος καὶ κατὰ κύκλον κάθετον ὡς πρὸς τὸν μέγαν αὐτῆς ἄξονα κοιλάνωμεν (σκήψωμεν) αὐλάκας βαθείας καὶ 7/10 χιλιοστού μέτρου. Διότι ὅταν ἡ ὀξεία ἄκρα τῆς βολίδος ἀεραβατούσης παρεγκλίνη δι' ὅποιανδήποτε αἰτίαν πρὸς τὰ δεξιὰ, ἢ τὰ ἀριστερὰ, ἄνωτέρω, ἢ κατωτέρω τῆς εὐθυρίας, ἡ ἀντίστασις τοῦ ἀέρος προσβάλλουσα ἐπὶ τῶν αὐλάκων διὰ τῆς ὑπερβαλλούσης βίας, μετ' ἧς αὕτη φέρεται, ἐπανορθοῖ καὶ ἐπανάγει αὐτὴν εἰς τὴν προωρισμένην εὐθυρίαν τοῦ σκοπευτοῦ, ὥτε αἱ βεβδῶσεις αὐτῆς ἐνεργοῦσιν εἰς τὰ ὀπί-

σω τῆς βολίδος ὡς τὰ πτερὰ τοῦ βέλους· Ἡ προτιθεῖσα βολὴς ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς καὶ εἰσέτι ἐν χρῆσει διαμένουσα (ἴδε τὸν κατὰ τὸ τέλος τοῦ δευτέρου τεύχους πίνακα) ἔφερον ὀπίσω τρεῖς αὐλακας, αἵτινες εὐκόλυναν πολὺ τὴν εὐθυβολίαν. Ὁ Tamisier παρέστησε τοσοῦτον ἔναργῶς καὶ εὐκατανοήτως πράγματα καὶ κατὰ θεωρίαν δύσληπτα ὥστε ἐτιμήθη πολὺ ἢ περὶ αὐτὰ θεϊνότης αὐτοῦ, καὶ ἴσως ὁ ταγματάρχης οὗτος ἔμελλεν ἵνα ἐκτείνῃ τὰ ὅρια τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς φαρμογῆς, τιμώμενος ὡς εἰδικὸς παρὰ τοῦ κοινοῦ, ἂν μὴ διέκοπτο τὸ στρατιωτικὸν αὐτοῦ στάδιον περιστάσεις ἀπροσδόκητοι· διότι βουλευτὴς τυχὼν παρητήθη τῆς ὑπηρεσίας μετὰ τὰ συμβάντα τῆς Δεκεμβρίου 1856.

(Ἡ συνέχεια ἐν τῷ ἐπομένῳ τεύχει)

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΑΥΣΤΡΙΑΚΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ.

(Ν ε ο σ υ λ λ ε ξ ί α .)

Ὁ ἀριθμὸς τῶν στρατιωτῶν τοῦ συντάγματος ἐν καιρῷ πολέμου ὠρίσθη ὑπὸ ψήφισματος τοῦ Αὐτοκράτορος Φραγκίσκου Ιωσήφ· ἀλλὰ τὸ ποσοῦν αὐτοῦ ἐπὶ τῆς εἰρήνης διαφέρει· καθὼς ποτὲ μὲν ἐλάττωται, ποτὲ δ' αὐξάνει εἴτε κατὰ τὴν πιθανότητα τῆς ὑπερχούσης ἡσυχίας, ἢ τῆς ἐπαπειλουμένης ταραχῆς, εἴτε κατὰ τοὺς πόρους τοῦ ταμείου. Διὰ ταῦτα ἰδιαιτέρως διαταγὴ τοῦ στρατάρχου ἐκδοθεῖσα ἐσχάτως ἀποφασίζει τὸν ἐνεστῶτα ἀριθμὸν.

Νομίζω ἀναγκαίαν τὴν ἐκθεσιν τοῦ τρόπου τῆς νεοσυλλεξίας πρὸς σαφεστέραν τῶν ῥηθησομένων κατάληψιν καὶ ἀποφυγὴν λεπτολογιῶν.

Δοθέντος ὅτι οἱ συνταγματάρχαι εἶχον πρὸ 1855 τὰ σώματα αὐτῶν ὡς πρὸς εἰρήνην διατεθειμένα, ὑπῆρχον 1000 ἄνθρωποι καὶ ἕκαστος, ἐξ αὐτῶν δὲ 200 ἐπέβησαν τὴν ὑπηρεσίαν μετὰ τὸ ἐπὶ 1856. Ἦτο ἄρα κατ' ἀρχὰς τοῦ 1857 χρεία 200 στρατευσίμων. Ἐπειδὴ ὅμως δι' εἰδικῆς διαταγῆς ἡλαττώθη εἰς 900 ὁ ἀριθμὸς τῶν κατὰ τὴν εἰρήνην συνταγμάτων, οἱ συνταγματάρχαι κυρίως μόνον 100 ἀνδρῶν ἔχουσιν ἀνάγκην πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ τεταγμένου ὄρου.

Ἐκαστος συνταγματάρχης πρὶ ἐνός ἢ δύο ἔτους (οἷον κατ' ἀρχὰς τοῦ 1856) ὑπολογιζόμενος τοὺς ἀποπερατοῦντας τὸν χρόνον τῆς στρατείας αὐτῶν κατὰ τὸ τέλος τοῦ 1856, (δηλ. τοὺς 100) πέμπει πρὸς τὸν στρατάρχην σημείωσιν τοῦ ἀριθμοῦ τούτων, αὐξάνων ὅμως κατὰ τι αὐτὸν διὰ τὰ ἐνδεχομένα ἀποβιώσεις, ἀνικανότητα ὑπὸ ἀσθενείας κτλ. εἰς 120 π. χ.

Ὁ στρατάρχης κατατάξας οὕτω τὰ διάφορα ἀθροίσματα, 30 Βοημικὰ συντάγματα ἐξ 120 = 3600, 50 Οὐγγρικὰ ἐξ 120 = 6000 κτλ.

πέμπει πρὸς ἕκαστον στρατιωτικὸν διοικητὴν ἐπαρχίας τὸ κεφάλαιον τῶν ὑπ' αὐτῆς προταγθησομένων νεοσυλλέκτων. Ἐκαστον συντάγμα ἔχει τὸν δῆμον τοῦτο, ἐπὶ δὲ τοῦ κεντρικοῦ τόπου ταύτης τῆς περιφέρειας διατρίβει ἀξιωματικὸς τοῦ πεζικοῦ συντάγματος, πρὸς ὃν ὁ δῆμος οὗτος ὀφείλει τὸν ἔρανον τῶν στρατευσίμων. Ὁ αὐτὸς δὲ δῆμος συνεισφέρει ἄνδρας ὑπὲρ τριῶν συνάμα συνταγμάτων τοῦ πεζικοῦ, τοῦ ἵππικοῦ καὶ τοῦ πυροβολικοῦ, ἀλλ' ἀναλόγως πολυαριθμοτέρους ὑπὲρ τοῦ πεζικοῦ (1). Ἐπὶ δὲ τῆς κληρώσεως τὸ ἵππικὸν συντάγμα, ὅπου λαμβάνει τοὺς ἄνδρας ἐκ τοῦ αὐτοῦ δήμου, πέμπει αὐτοῖσι ἀξιωματικὸν διαμένοντα ἐφ' ὅσον διαρκεῖ αὕτη, ἢ καθιστᾷ πληρεξούσιον ἀξιωματικὸν τινα τοῦ πλησίου σταθμεύοντος ἵππικοῦ συντάγματος.

Οὕτως ὁ στρατιωτικὸς διοικητὴς τῆς Βοημίας π. χ. διαταχθεὶς ἵνα προτάξῃ 3,600 νεοσυλλέκτους, δηλ. ἀνὰ 120 καθ' ἕκαστον τῶν 30 συνταγμάτων τῆς Βοημίας, γράφει πρὸς τὸν ἐπιστατοῦντα τῆς νεοσυλλεξίας ἀξιωματικὸν, διαμένοντα δὲ ἐπὶ τοῦ κεντρικοῦ τόπου τῆς περιφέρειας τοῦ δήμου, ὅτι ὀφείλει ἵνα πέμψῃ 120 ἄνδρας πρὸς τὸ συντάγμα αὐτοῦ. Συντελεσθεῖσης τῆς κληρώσεως, ἥτις συνήθως γίνεται κατὰ τὸν Φεβρουάριον, ὁ ἀνωτέρω ἀξιωματικὸς γράφει πρὸς τὸν συνταγματάρχην αὐτοῦ ὅτι ἔχει ἐτοιμοὺς ἤδη τοὺς 120 στρατευσίμους, ἔπειτα ἐκδίδει ἐγγράφον ἀδείας, προλέγει πρὸς τοὺς ἄνδρας τούτους ὅτι μετ' ὀλίγον καλοῦνται εἰς τὸν κεντρικὸν τοῦ δήμου τόπον. Οὕτως ἐχόντων τῶν πραγμάτων, ὁ συνταγματάρχης γράφει πρὸς αὐτὸν τῆς 20 Σεπτεμβρ. π. χ. ἂ Ἀπολύτω 60 ἄνδρας τῆς 20 Σεπτ. ἢ ὁ δὲ ἀξιωματικὸς ἀναγγέλλει εὐθὺς διὰ τῶν πολιτικῶν ἀρχῶν ὅτι 60 ἐκ τῶν 120 νεοσυλλέκτων ὀφείλουσιν ἵνα ἐμφανισθῶσι τῆς 20 Σεπτ. ἐπὶ τοῦ κεντρικοῦ τόπου τῆς περιφέρειας τοῦ δήμου· ἐλθόντας δὲ αὐτοὺς ὀρκίζει εἰς τὴν σημαίαν καὶ ἐγγειρίζει τὸν πρῶτον μισθὸν, ὥστε ἕκαστος ἐκείνους ἀποτελοῦσι μέρος τοῦ συντάγματος· ὕστερον δὲ μετακαλούμενοι κατ' εὐθείαν εἰς τὸ συντάγμα παρὰ τοῦ συνταγματάρχου συμπληροῦσι τὴν ἀποτιθεμένην αὐτοῖσι ἔλθῃ μέχρις ὅτου γυμνασθῶσι. (2)

(1) Ἐκαστον συντάγμα πεζικὸν ἔχει τὸ ἵππικὸν ὡς συναρτήματα κατὰ λόγον τοῦ 5 : 1. διότι τὸ ἵππικὸν συντάγμα συμπληροῦται ὑπ' ἀνθρώπων λαμβανομένων ἐκ πέντε γειτονικῶν περιούτων πεζικῶν συνταγμάτων.

(2) Ἐὰν ἡ ἔλθῃ δὲν διαμνηθῇ εἰς τὸν αὐτὸν τόπον τοῦ συντάγματος, οἱ νεοσυλλέκτοι πέμπονται πρῶτον ἐκεῖ ὑπὸ τοῦ ἀξιωματικοῦ τῆς νεοσυλλεξίας, γυμνασθέντες δὲ ἐγγινοῦνται αὐτοῖσι εἰς τὸ συντάγμα.

Ἄν συνταγματάρχης προσκαλέσας 60 ἄνδρας διὰ τοῦ ἀξιωματικοῦ τῆς νεοσυλλεξίας τῆ 20 Σεπτεμβρ. ἀπολύσῃ κατὰ λάθος τοὺς παλαιούς 60 ὑστερότερον, δηλ. τῆ 24 Σεπτεμβρ., ὑποχρεοῦται εἰς τὴν ἐξίτη ἀπόδοσιν τοῦ μισθοῦ τῶν τεσσάρων αὐτῶν ἡμερῶν.

Ἡ δὲ στρατιωτικὴ ἀρχὴ μεταχειρίζεται κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον τὴν ἐνέργειαν τῆς πολιτικῆς ὑπὲρ τῆς νεοσυλλεξίας.

Ὁ στρατάρχης δηλοποιεῖ πρὸς τὸν ὑπουργόν τῶν Ἐσωτερικῶν τὸν ἀριθμὸν τῶν στρατευσίμων, ὧν ἔχει χρεῖαν ὁ στρατός, καὶ πόσους γενομένης τῆς ἀναλογίας, ἐκάστη ἐπαρχία ὀφείλει ἵνα συνεισφέρει. Ὁ ὑπουργὸς ἀναγγέλλει τὸν ἀριθμὸν αὐτὸν πρὸς ἕκαστον ἐπαρχον, ὅπως δὲ συμφωνήσας μετὰ τοῦ στρατιωτικοῦ διοικητοῦ τῆς ἐπαρχίας διανέμει τὸν ἀριθμὸν κατὰ λόγον τοῦ πληθυσμοῦ τῶν δήμων τῆς ἐπαρχίας, ἕκαστος δὲ δήμαρχος μαθὼν πόσους ὁ δήμος αὐτοῦ μετέλει ἵνα πέμψῃ κατ' αὐτὴν τὴν ἀναλογίαν, συνυπακούεται μετὰ τοῦ τοπικοῦ ἀξιωματικοῦ τῆς νεοσυλλεξίας πρὸς προσδιορισμὸν τοῦ καιροῦ τῆς κληρώσεως.

Περὶ κληρώσεως.

Ὀλίγω πρὸ τῆς κληρώσεως ὁ δήμαρχος διατάττει τοὺς δημοτικούς παρῆδρους, ἢ συμβούλους τῶν κομῶν ἵνα ἐξετάσαντες τὰ βιβλίγια τῶν βαπτίσεων καὶ τῶν γενήσεων, καθὼς καὶ τὰ τῶν ἀποβιώσεων, ἐκάστης ἐνορίας τοῦ χωρίου καταγράψωσι πάντας τοὺς ἔχοντας πλήρη τὰ εἰκοσι, μὴ ὑπερβάντας δὲ τὰ εἰκοσιν ἐξ ἑτη νέους.

Γενομένης τῆς καταλογῆς τούτων ὑπὸ τῶν δημορχικῶν παρῆδρων ἢ συμβούλων, ὁ δήμαρχος διαίρει τὸ ἄθροισμα εἰς τέσσαρας τάξεις:

(Α'. τάξις.) τοὺς καταδικαζομένους εἰς ὑπερσίαν παρὰ τοῦ νόμου ὑπάχουσι δὲ οὗτοι 1), ὅσοι ἀπεπειρήθησαν ἵνα πηρωθῶσι ἀπαλλαγὴν τῆς στρατεύσεως· 2) οἱ πλανῆται, ὅσοι συνελήφθησαν καὶ στεροῦνται πόρου ζωῆς· 3) οἱ λειποτάκται τυχόντες ἐντὸς τῆς περιφέρειᾶς τοῦ χωρίου.

(Β'. τάξις.) τοὺς κατὰ μηδὲν δικαίωμα ἀπαλλαττομένους πρὸς καιρὸν, ἢ διὰ παντός τῆς στρατείας.

(Γ'. τάξις.) τοὺς ἔχοντας δικαίωμα εἰς προσωρινὴν ἀπαλλαγὴν, ὅποιοι οἱ μαθηταὶ τῶν στρατιωτικῶν καὶ τῶν καλλιτεχνικῶν σχολείων, ὅσοι ἔλαβον ἕν βραβεῖον, καὶ οἱ συμπληρωτικοὶ αὐτῶν διδάσκαλοι.

(Δ'. τάξις.) τοὺς ἀπαλλαττομένους ἐντελῶς καὶ ἐκ δικαίωματος, ὅποιοι οἱ ἐκκλησιαστικοί, οἱ πολιτικοὶ ὑπάλληλοι, οἱ κατηχηταί, οἱ νομικοὶ καὶ ἰατροί, οἱ διδάσκαλοι σχολείων, οἱ γεωργοί, ὅσοι ἔχοντες τοῦλάχιστον 35 στρέμματα γῆς καλλιεργοῦσιν αὐτὰ μόνοι, οἱ μονογενεῖς υἱοί, καὶ εἰς υἱὸς κατ' οἰκογένειαν, ἔν ᾧ πατὴρ καὶ ἡ μήτηρ ὑπερβίβωσαν τὸ ἐβδομηκοστὴν ἔτος.

Οἱ τῶν ἀνωτέρων σχολείων μαθηταὶ ὑπάγονται εἰς τὴν Β'. τάξιν ἀπαλλάττονται ὁμοῦ πρὸς καιρὸν, ἂν φέρωσι κακὸν ἀριθμὸν.

Συντελειθεῖσα ἡ κατάταξις αὕτη προγράφεται, τοιχοκολλεῖται καθ' ἑκάστην κώμην, καὶ ἐπὶ δέκα ἡμέρας ἕκαστος ἔχει δικαίωμα ἵνα εἴπῃ ὅσα ἔχει παράπονα· παρελθούσης δὲ τῆς προθεσμίας ταύτης συναθροίζονται πάντες οἱ τῆς Β'. τάξεως καὶ καλούμενοι ἐξ ὀνόματος καταριθμοῦνται ἀλφabetικῶς. Μετὰ ταῦτα πρώτη δοκιμὴ κληρώσεως γίνεται τὴν τάξιν, καθ' ἣν αἱ σειραὶ αὐταὶ τῶν ὀνομάτων ἐμφανίζονται κατόπιν εἰς τὴν κλήρωσιν.

Ἐπειτα ἐπὶ τοῦ κληρωτοῦ καταλόγου οἱ ἄνθρωποι κατατάττονται ἀλφabetικῶς· οἷον 1) Ἀνδρέας, 2) Βαρνάβας, ἔπειτα μαθόντες πόσους γίνεται ἡ κλήρωσις διατάττονται ἵνα παρερθεῶσι.

Πρόεδρος τῆς κληρώσεως ἀναγορεύεται ἀνώτερός τις ἀξιωματικὸς ἢ ἄλλος ὅς βουθῶν ἕνα πολιτικὸν ὑπάλληλον, ἕνα φροντιστὴν (σιτάρην) τοῦ πολέμου, ἕνα στρατιωτικὸν ἰατρὸν καὶ τοὺς πεμφθέντας ἀξιωματικούς· παρὰ τῶν συνταγμάτων ἀνά ἕνα καθ' ἑκάστον αὐτῶν, πρὸς ἃν ὁ δήμος συνεισφέρει κατὰ χρεὸς στρατευσίμους. Τότε ἀρχεται ἡ κλήρωσις ἐκ τῆς πρώτης τάξεως καθ' ἡλικίαν, δηλ. ἐκ τῶν ὑπερβάντων τὸ εἰκοστὸν πέμπτον ἔτος, ἔπειτα δὲ ἀκολουθοῦσιν οἱ τοῦ εἰκοστοῦ πέμπτου, τοῦ εἰκοστοῦ τετάρτου καὶ ἐφεξῆς.

Οἱ κληρωθέντες ἐμφανίζονται ἔμπροσθεν τῆς ἐπιτροπῆς, μετροῦνται γυμνοί, ἐξετάζονται λεπτομερῶς ὑπὸ τοῦ στρατιωτικοῦ ἰατροῦ καὶ κατὰ τὴν γνώμην αὐτοῦ γίνονται δεκτοί, ἢ ἀποπέμπονται ὑπὸ τοῦ προέδρου. Δοθείσης τῆς πτώτης περιστάσεως οἱ ἐπιτετραμμένοι πρὸ τῶν συνταγμάτων ἐκλέγουσι τὸν ἄνθρωπον κατὰ τὴν ἀκόλουθον τάξιν. Πρῶτον ὁ ἀξιωματικὸς τοῦ πυροβολικοῦ· ἂν ὁ κληρωθεὶς ἀπάρκη πρὸς αὐτὸν, παραλαμβάνεται ὑπὸ τοῦ ἀξιωματικοῦ τοῦ ἰππικοῦ, παραπέμπεται καὶ παρὰ τούτου πρὸς τὸν τοῦ πεζικοῦ. Ἄν δὲ τις βουθῶν ἰδιαιτέρως ἵνα καταταχθῇ ἐν τινὶ τῶν τριῶν τούτων τάξεων, παρακούεται ἢ ἐφεσι· αὐτοῦ ὅσον ἐνδέχεται.

Περὶ χρόνου στρατείας.

Ἡ διάρκεια τῆς κατὰ τὸν αὐτοκρατορικὸν στρατὸν ὑπηρεσίας ἀρχτείνεται εἰς ὀκτώ μὲν ἔτη ἐν τοῖς ἐνεργητικαῖς τάγμασι, δύο δὲ ἕτερον ἐν τῇ ἐφεδρείᾳ. Μετὰ τὰ γυμνατικά καθ' ἑκάστον ἔτος τὰ ὑνάγματα διατάττονται ἵνα δίδωσιν ἀδείας πρὸς πάντας, ὅσοι ἀπὸ τὸ τέλος τοῦ Ὀκτωβρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους συνεπλήρωσαν τὸ ὄγδον ἔτος τῆς στρατείας· πεμφόμενοι δὲ οὗτοι εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ καστος δαπάνη τοῦ δημοσίου περιμένουσιν αὐτόθι τὸ προσεχὲς πέρασ πρὸ ὀγδόου ἔτους τῆς ὑπηρεσίας· τότε δὲ ἀπολύμενοι κατὰ τὴν

τελευταίαν ἡμέραν τοῦ ἐπιόντος Δεκεμβρίου ἀναπληροῦνται ἐν τῷ συντάγμασιν αὐτῶν ὑπὸ νεοσυλλεκτῶν, αὐτοὶ δὲ τάττονται ἐν τῷ ἐφεδρείᾳ. Εἰρήνης ὑπαρχούσης, ἐπανέρχονται ἀμέσως ἐκτοτε εἰς τὸν ἰδιωτικὸν βίον, κατὰ δὲ τὰ ἐπόμενα δύο ἔτη, ὅτε θεωροῦνται ὡς ἐφεδρῶν, ὑπάρχουσιν ἐλεύθεροι πάσης ὑπηρεσίας. Μετὰ δὲ τὸ τέλος αὐτῶν λαμβάνοντες, τελείαν τὴν ἄρσιν ἀπαλλάττονται διὰ παντός.

Ἐν τῷ πεζικῷ χάριν οἰκονομίας εἴκοσιν ἄνδρες κατὰ λόγον ἀφαιροῦνται πρὸ τοῦ τέλους τῆς ὠρισμένης ὑπηρεσίας· ἐπανέρχονται μὲν κατ' ἔτος εἰς τὰς τάξεις, κατὰ τὸν καιρὸν τῶν φθινοπονηγυμνασίων, ἕως ὅτου συμπληρωθῶσι τὰ ὀκτώ αὐτῶν ἔτη. Οἱ δὲ αὐτοὶ λαμβάνονται ἐκ τῶν διανυσάντων 4—6 ἔτη ὑπὸ τῆν μαίαν ἐκλεγόμενοι μεταξὺ τῶν ἐντελῶς γέγυμνασμένων. Ἐν ἰππικῷ ὁμοίως, τῷ πυροβολικῷ καὶ τῷ μηχανικῷ, ὡς ὑπαρχούσης ἀποκοιτῆρας τῆς γυμνασίας, ἢ ἐν τῷ πεζικῷ καὶ συντελουμένης βραδύρον διὰ τοῦτο, οἱ στρατιῶται ἀπολύονται μόνον μετὰ τὴν ἀναπλήρωσιν τοῦ ὀγδόου ἔτους.

Περὶ ἀντιβαλλομένων, ἢ ἀναπληρωτῶν

Ἐταπτος τῶν ὑψηλῶν ἀπαλλάττεται τῆς ἀτομικῆς ὑπηρεσίας προσηφείων ποσὸν τι ὠρισμένον κατ' οἰκονομίας ἡλικίαν, καὶ ὅταν ἡ λίστα ἀποτελῆ μέρος τοῦ στρατοῦ

Τὸ ποσὸν τοῦτο ὠρίσθη ὑπὲρ ἐκάστης ἐπαρχίας τοῦ κράτους κατὰ τοὺς πόρους αὐτῆς καὶ ἀνάλογον πρὸς τὸ ἀπαιτούμενον αὐτόθι τοῦ ἀναπληρωτοῦ, ὅτε ἡ ἀντικατάστασις ἐγένετο κατ' ἀμοιβαίαν χαρίστικισιν τῶν συμβαλλομένων, ὅσον 500 σιουρίνια ὑπὲρ τῶν ἀντιβαλλομένων, Βουλγαρίας, Οὐγγρίας, Τραισυλθανίας, Κροατίας, Σλαβονίας, Δαλματίας, Βοϊδοδοδίνης· 700 ὑπὲρ τῶν τοῦ Λομβαρδοβενετικῶν Βασιλείου· 600 δὲ ὑπὲρ τῶν πάσης ἄλλης χώρας τῆς μοναρχίας.

Ὁ θάλασσιν' ἀπαλλαγῆ τῆς ὑπηρεσίας παραδοῦς τὸ εἰρημένον ποσὸν τῷ δημοσίῳ εἰσπράκτορι, ἢ στρατιωτικῷ τινι ταμείῳ, λαμβάνει ἐξοφλητικόν, ὅπερ ἐγγειρίας τῷ ἀξιωματικῷ τοῦ δήμου, ἐν ᾧ ἐγένετο, λαμβάνει ἀπόδειξιν βεβαιούσαν ὅτι ἀπολύεται τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας,

Ἡ δὲ Κυβέρνησις συναβροίζουσα πάντα τὰ χρήματα συγκροτεῖ φάλαγον, οὗτινος οἱ τόκοι μόνον ἀρκοῦσιν εἰς μισθοδοσίαν τῶν ἀναπληρωτῶν κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον.

Πᾶς στρατιώτης, ὅστις συμπληρώσας τὰ ὀκτώ ἔτη τῆς ὑπηρεσίας μαρτυρεῖται ὑπὸ στρατιωτικοῦ Ἰατροῦ ὡς ἰκανὸς πρὸς ὑπηρεσίαν καὶ ἐτέρων ὀκτὼ ἔτων, δύναται, ἂν ἔχη καλὴν διαγωγὴν, ἵνα συμπληρωθῆ μετὰ τῆς Κυβερνήσεως περὶ νέας αὐτοθελοῦς στρατεύσεως. Τὸ

λαμβάνει ἐπὶ χειρὸς 15 φλωρίνια, ἐφεξῆς δὲ μέχρι θανάτου ἀνά 5 κρεῦτσάρια, εἴτε διαμείνη στρατιώτης, εἴτε ἐπανέλθῃ εἰς τὸν ἰδιωτικὸν βίον μετὰ τὸ τέλος τῆς δευτέρας ὀκταετοῦς περιόδου, οὐδὲ στερρεῖται ποτε τῆς ἐτησίας ταύτης προσόδου, ἐὰν μὴ καταδικασθῇ ὡς κλέπτης· διότι τότε ἀφαιρεῖται ὅσα ἐκλεψεν. Ἐκτὸς τούτου συμπληρωθεὶς τῆς ὀκταετίας δύναται ἵνα κληροδοτήσῃ πρὸς τὸν μέλλοντα αὐτοῦ κληρονόμον 30 φλωρίνια, ἅτινα προσφέρει ἐν κειρῷ τὸ δημοσίον ταμείον. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀντιβαλλομένων ἐθελοντῶν οὐδέποτε ὑπερβαίνει ὠρισμένον τινὰ ὄρον, ὅσον 42 ὑπὲρ τῶν συνταγμάτων τοῦ ἰππικοῦ. Ἄν δὲ κατὰ τι σύνταγμα, οἱ φερόμενοι ὡς ἀναπληρωταὶ ὑπερβαίνωσι τὸν ἀριθμὸν τοῦτον, πρᾶγμα σπάνιον, μετατίθενται εἰς ἄλλα τάγματα.

Περὶ ἀργίας.

Ὅσοι στρατιῶται, ἢ ὑπαξιωματικοὶ νοσήσαντες καταντήσωσιν ἀσθενεῖς ἀνεπιτήδευτοι πρὸς ὑπηρεσίαν, ἔχουσι δικαίωμα συντάξεως κατ' ὅλον τὸν ἐξῆς βίον.

Οἱ ἀναγκωσιθέντες ὡς τοιοῦτοι γίνονται δεκτοὶ καὶ σιτοῦνται ἀπὸ τοῦ δημοσίου ἐν οἴκοις ἀπομάχων Βιέννης, Πράγας, Ὁφεν, Βερολίνου, Τυρνάου, Πεστάν, Παταύου.

Ὁ ἐν Βιέννῃ οἶκος τῶν ἀπομάχων δέχεται ἄνδρας γεννηθέντας κατὰ τὴν ἀνωτέραν καὶ κατωτέραν Αὐστρίαν καὶ τὴν χώραν τοῦ Salzburg.

Ὁ ἐν Πράγῃ τοὺς τῆς Βοημίας, Μοραβίας καὶ Σιλεσίας.

Οἱ τοῦ Ὁφεν, Τυρνάου, Βερολίνου τοὺς τῆς Οὐγγρίας, Τρανσυλθανίας, Σλαβωνίας, Κροατίας, καὶ Γαλλικίας.

Ὁ τοῦ Παταύου τοὺς τοῦ Λομβαρδοβενετικῶν βασιλείου.

Οἱ μὴ θέλοντες ἵνα εἰσχυθῶσιν εἰς τὰ ἐνικὰ ταῦτα ἀπομαχεῖα, προτιμῶσι δὲ ἵνα ζῶσιν ὅπου ἀλλαγῆ προαιροῦνται, λαμβάνουσι σύνταξιν ἡμεροῦσιον

10 κρεῦτσάρια ὁ λοχίας (σχεδὸν ἡμίσειαν δραχμὴν)

6 ὁ ὑπολοχίας,

5 ὁ δεκανεὺς,

4 ὁ ψιλὸς στρατιώτης.

ἀνεῦ ἐνδυσασίας, οὔτε κατοικίας, οὔτε τῶν πρὸς θέρμανσιν ἀναγκαίων.

Ἐπειδὴ ἢ ἐν τοῖς ἀπομαχεῖσι δίκαια ὑπάρχει ἀνετος, πάντες σχεδὸν εἰσέρχονται αὐτόθι προθύμως. Διὰ τὴν στενοχωρίαν ὁμοίως, ἢ ἐλλείψιν θέρσεων δέχονται μόνον ἐκείνους, ὅσοι ἀναγκωσιθέντες ἀναρμόδιοι πρὸς ὑπηρεσίαν οὔτε κατ' ἄλλον τινὰ τρόπον δύναται ἵνα πόριζωνται τὰ πρὸς τὸ ζῆν.

Περὶ Προβιβάσμου.

Ἐπὶ μὲν εἰρήνης ἡ ἀναλογία τῶν ὑπολοχαγῶν προαγομένων ἐν βαθμῶν λοχαγῶν ὑπάρχει σχεδὸν ἐν τῷ πεζικῷ : : 7 : 1 ἐν δὲ τῷ ἵππικῷ : : 10 : 1. ἐπὶ δὲ πολέμου. ἐπειδὴ οἱ ὑπολοχαγοὶ δύνανται ἵνα προαχθῶσιν ἀνδραγαθούντες, ἡ ἀναλογία αὕτη μεταβάλλεται ὑπὲρ αὐτῶν.

Δυσκόλως προβιβάζονται ἐπὶ τοῦ ἵππικοῦ καθότι τὰ συντάγματα τῆς στρατιωτικῆς τῆς τάξεως συγκροτοῦνται ἐκ γεωργῶν, σπανίως προχωρούντων εἰς τὸν βαθμὸν τῆς ἀναγκαίας ἐμπειρίας καὶ ἰκανότητος ὑποταξιάρχου (ὑπαξιωματικοῦ). Ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ἀξίαν τῶν ἵππων καὶ σκευῶν οἱ ἰδιοκτῆται τῶν συνταγμάτων ἐπιθυμοῦντες ἵνα ἔχουσι ταξίαρχας (ἀξιωματικούς) καλῶς καὶ λαμπρῶς συντεταγμένους δυσκόλως προβιβάζουσιν ὑποταξίαρχας ἐν καιρῷ εἰρήνης.

Ὅταν δὲ τις τούτων διὰ τῆς ἐπιμελείας καὶ καλῆς διαγωγῆς ἀποβαίῃ προαγωγῆς ἀξίος· ἐπειδὴ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἡ οἰκογένεια αὐτοῦ οὐδεμίαν παρέχει συνδρομὴν χρηματικὴν, ὁ κύριος τοῦ συντάγματος σπουδάζει ἵνα προάξῃ αὐτὸν εἰς τὸ πεζικὸν τῶν ἵπποφροσβείων, ἢ τῶν ταγματῶν τῆς φρουρᾶς. Οἱ δὲ ὑποταξίαρχοι οἱ προαγομένοι ὡς ταξίαρχοι διατελέσαντες ἐν τῷ χωρίῳ αὐτῶν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τεχνίται καὶ ἀποχειροβίωτοι, ὡς κρυσπῶλαι, ἀρτοποιοὶ, γεωργοὶ, ἢ κτηνοτρόφοι μέχρις εἰκοστού τοῦλάχιστον ἔτους σπανίως ἔχουσι τὸν ἀναγκαῖον νοῦν πρὸς ταξίαρχου βαθμὸν, ὥστε ἂν μείνωσι ἐν τῷ συντάγματι, μετὰ πολυτάλητον ἀνταμείβεται ἐνίοτε μᾶλλον ἢ χρηστὴ διαγωγή αὐτῶν, ἢ ἡ στρατιωτικὴ ἀξία διὰ προβιβάσμου ἐπιφέρειν τοὺς ἀπόλουςιν καλῆς συντάξεως.

Οἱ οὕτω προβιβάζόμενοι ἐν ταῖς συντάγμασιν ὑποταξίαρχοι γινώσκοντες πάντα τὰ εἶδη τῆς ὑπηρεσίας καὶ ἔχοντες μακρὰν πείραν ἀναπληροῦσι δι' αὐτῆς τὴν ἄλλειψιν τῆς παιδαγωγίας καὶ ὑπάρχουσιν εὐτυχῆς μεταξὺ ἄλλων ταξιαρχῶν μᾶλλον πεπαιδευμένων, ἀλλὰ νεωτέρων, ἐνίοτε δὲ κακῶς πραγματοποιούντων τὴν θεωρίαν.

(Ἀπόσπασμα ἀνωτέρου τινὸς ταξίαρχου παρὰ τῷ αὐτοκρατορικῷ τῆς Αὐστρίας στρατῷ).
Noirof.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΑΓΓΛΙΚΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ.

Ὁ Ἀγγλικὸς στρατὸς φαίνεται κατὰ πάντα διάφορος τοῦ Γαλλικοῦ διότι τὰ ἀνίσχυρα μέρη τούτου ἔχει ἰσχυρὰ ἐκείνος καὶ τὸ ἀνάπαλιν· πλήθει δὲ ἐλαττωμάτων καὶ παναρχαίων ἐθίμων, ἅτινα ἐυπόλιζον μέχρι τούτου πᾶσαν μεταρρύθμισιν, μόλις δὲ τὰ συμβεβηκότα τῶν τελευταίων τούτων ἐτῶν ἠνάγκασαν τὴν κυβέρνησιν εἰς τολμηρὰς τινὰς καὶ παραβόλους τρώντι μεταβολάς. Ἀλλ' ὅπως δῆποτε·

ἂν ἔχη ἡ βρεῖξ αὕτη καὶ κακοσχημάτιστος μηχανῆ, ὅταν κινήται, ἐνεργεῖ ὡς ἂν ἦτο ἐντελέστερον κατεσκευασμένη.

Δι' ὀλίγων μόνον λέξεων διαγράφεται ἡ σύνθεσις τοῦ ἀγγλικοῦ στρατοῦ.

3 συντάγματα πεζικοῦ τῆς φρουρᾶς.

84 παρατάξεις (γραμμῆς).

13 εὐζώνων (ἐλαφρῶν).

2 ψιλῶν, ἢ γυμνήτων (ἀκροβολιστῶν).

Ἐπὶ τοῦ ἐνεστῶτος πολέμου οἱ ψιλοὶ τῆς φρουρᾶς καὶ τινὰ ἄλλα συντάγματα συνέκειντο ἐκ τριῶν ταγμάτων, ἄλλα δὲ ἐκ δύο μετὰ λόγου ἀποθέτων, εἴτε ἐφέδρων.

Ἡ νεοσυλλεξία μόλις ἀρκεῖ εἰς πλήρωσιν τῶν γενομένων ὑπὸ τοῦ πολέμου χασμάτων· ἀμφισβητεῖται μάλιστα καὶ ἡ τοῦ δευτέρου τάγματος ὑπαρξίς, ὥστε ὅλον τὸ πεζικὸν ἀπαρτίζεται ἐξ 120,000 ἀνδρῶν.

Ἐπὶ τοῦ ἐνεστῶτος πολέμου οἱ ψιλοὶ τῆς φρουρᾶς καὶ τινὰ ἄλλα συντάγματα συνέκειντο ἐκ τριῶν ταγμάτων, ἄλλα δὲ ἐκ δύο μετὰ λόγου ἀποθέτων, εἴτε ἐφέδρων. Ἡ νεοσυλλεξία μόλις ἀρκεῖ εἰς πλήρωσιν τῶν γενομένων ὑπὸ τοῦ πολέμου χασμάτων· ἀμφισβητεῖται μάλιστα καὶ ἡ τοῦ δευτέρου τάγματος ὑπαρξίς, ὥστε ὅλον τὸ πεζικὸν ἀπαρτίζεται ἐξ 120,000 ἀνδρῶν.

Ἐπὶ τοῦ ἐνεστῶτος πολέμου οἱ ψιλοὶ τῆς φρουρᾶς καὶ τινὰ ἄλλα συντάγματα συνέκειντο ἐκ τριῶν ταγμάτων, ἄλλα δὲ ἐκ δύο μετὰ λόγου ἀποθέτων, εἴτε ἐφέδρων.

Ἐπὶ τοῦ ἐνεστῶτος πολέμου οἱ ψιλοὶ τῆς φρουρᾶς καὶ τινὰ ἄλλα συντάγματα συνέκειντο ἐκ τριῶν ταγμάτων, ἄλλα δὲ ἐκ δύο μετὰ λόγου ἀποθέτων, εἴτε ἐφέδρων.

Ἐπὶ τοῦ ἐνεστῶτος πολέμου οἱ ψιλοὶ τῆς φρουρᾶς καὶ τινὰ ἄλλα συντάγματα συνέκειντο ἐκ τριῶν ταγμάτων, ἄλλα δὲ ἐκ δύο μετὰ λόγου ἀποθέτων, εἴτε ἐφέδρων.

Ἐπὶ τοῦ ἐνεστῶτος πολέμου οἱ ψιλοὶ τῆς φρουρᾶς καὶ τινὰ ἄλλα συντάγματα συνέκειντο ἐκ τριῶν ταγμάτων, ἄλλα δὲ ἐκ δύο μετὰ λόγου ἀποθέτων, εἴτε ἐφέδρων.

Ἐπὶ τοῦ ἐνεστῶτος πολέμου οἱ ψιλοὶ τῆς φρουρᾶς καὶ τινὰ ἄλλα συντάγματα συνέκειντο ἐκ τριῶν ταγμάτων, ἄλλα δὲ ἐκ δύο μετὰ λόγου ἀποθέτων, εἴτε ἐφέδρων.

Ἐπὶ τοῦ ἐνεστῶτος πολέμου οἱ ψιλοὶ τῆς φρουρᾶς καὶ τινὰ ἄλλα συντάγματα συνέκειντο ἐκ τριῶν ταγμάτων, ἄλλα δὲ ἐκ δύο μετὰ λόγου ἀποθέτων, εἴτε ἐφέδρων.

Ἐπὶ τοῦ ἐνεστῶτος πολέμου οἱ ψιλοὶ τῆς φρουρᾶς καὶ τινὰ ἄλλα συντάγματα συνέκειντο ἐκ τριῶν ταγμάτων, ἄλλα δὲ ἐκ δύο μετὰ λόγου ἀποθέτων, εἴτε ἐφέδρων.

Ἐπὶ τοῦ ἐνεστῶτος πολέμου οἱ ψιλοὶ τῆς φρουρᾶς καὶ τινὰ ἄλλα συντάγματα συνέκειντο ἐκ τριῶν ταγμάτων, ἄλλα δὲ ἐκ δύο μετὰ λόγου ἀποθέτων, εἴτε ἐφέδρων.

Ἐπὶ τοῦ ἐνεστῶτος πολέμου οἱ ψιλοὶ τῆς φρουρᾶς καὶ τινὰ ἄλλα συντάγματα συνέκειντο ἐκ τριῶν ταγμάτων, ἄλλα δὲ ἐκ δύο μετὰ λόγου ἀποθέτων, εἴτε ἐφέδρων. Τινὰ συντάγματα ἦσαν τρώντι οὕτω κατηρητισμένα. Ἀλλ' ἡ χειμερινὴ ἐκστρατεία τῆς Ταυρικῆς Χερσονήσου (Κριμαίας), δυστυχῆς μάχη τοῦ Παλακίου (Βαλουκλαδά) καὶ ἡ ἔλλειψις νεοστρατεύτων ἐσμίκευον τὰ συντάγματα ὡς ἐπὶ τῆς εἰρήνης, ὥστε μόλις τὰ 26 συμπεριλαμβανουσι 10,000 ἵππέων, εἴτε 400 ἕκαστον αὐτῶν κατὰ μέσον ὄρον.

Τὸ πυροβολικὸν συντίθεται ἐξ ἐνός συντάγματος πεζοῦ (12 ταγμάτων καὶ 96 συζυγαρχιῶν, εἴτε τηλεβολοστοιχιῶν) καὶ ἐνός λόχου ἵππικοῦ (7 τηλεβολοστοιχιῶν καὶ μιᾶς πολεμικῶν φυσιγγιῶν).

Ἐκάστη τηλεβολοστοιχία περιέχει 5 τηλεβόλα καὶ ἐν βομβιδόβουλον.

Ἡ διάμετρος τῶν τηλεβόλων γαρεῖ 3, 6, 9, 12 καὶ 18 λιτρῶν μύδρου ἢ δὲ τῶν βομβιδόλων 4 $\frac{2}{3}$, 4 $\frac{1}{2}$ καὶ 5 $\frac{1}{2}$ καὶ 8 δακτύλων. Ἐκάστη συζυγία φέρει προσέτι καὶ δύο δοκιμαστικὰ τηλεβόλα, διαφόρου χωρητικότητος· ἐν γένει ὅμως τὰ μὲν τηλεβόλα χαρῶσι σφαίρας 9 λιτρῶν ὀλίγη, τὰ δὲ βομβιδόλα 5 $\frac{1}{2}$ δακτύλων, τὰ δὲ φουσέγγια 6—12 λιτρῶν.

Ἐπειδὴ ὁ Ἀγγλικὸς στρατὸς ἐπὶ τῆς εἰρήνης παρασκευάζεται ὑπὲρ τοῦ πολέμου, συμπληροῦται δὲ ἐξ ἐθελοντῶν, ὁ πραγματικὸς αὐτοῦ ἀριθμὸς δυσκόλως προσδιορίζεται κατ' ἀκριβεῖαν. Παρόλ' αὐτὸν ὅμως λέγομεν ὅτι ἐπὶ τοῦ παρόντος σύγκριται ἐξ 120,000 πεζικοῦ, 10,000 ἵππικοῦ, 12,000 πυροβολικοῦ, καὶ 6,000 τηλεβόλων, ἐξ ὧν $\frac{1}{3}$ κακῶς ἀμαξεύμενον = 142,000 ἀνδρῶν.

Ἐξ αὐτῶν στρατεύονται ἐν Ταυρικῇ χερσονήσῳ 32,000, ἐν δὲ Ἰνδία καὶ ταῖς ἀποικίαις 50,000, οἱ δὲ ὑπολειπόμενοι 60,000, ἐξ ὧν τὸ μὲν ἤμισυ οὗτ' ἐτελείωσεν εἰσέτι τὰς στρατιωτικὰς ἀσκήσεις, τὸ δ' ἕτερον ἤμισυ σύγκριται ἐκ νεοστράτων γυμναζομένων, διαμενεῖ ἐν Ἀγγλίᾳ.

Πρόσθετος τούτοις καὶ τὴν 60,000 ἐπεδρεῖαν· διότι οἱ παραιτούμενοι ἢ δὴ στρατιώται καὶ αἱ ἔφιπποι φρουρὰ μὴ ἐξερχόμενοι τῆς χώρας οὔτε κἀν λογιζόνται.

Τὸ σύστημα τῆς ἐξ ἐθελοντῶν στρατολογίας ἐμποδίζει τὴν συμπλήρωσιν τοῦ στρατοῦ ἐν καιρῷ πολέμου μέχρι τοῦ ὠρισμένου καὶ τοῦ ἐκ τῆς προσφάτου πείρας ἀποδείχθέντος ἀναγκαίου ἀριθμοῦ.

Βλέπομεν τῶντι καὶ τὴν σήμερον, ὡς ἐπὶ τοῦ Οὐέλινγκτονος, 30 ὡς 40,000 τὸ σύνολον τῶν στρατοπεδευομένων. Ἐπειδὴ δὲ οἱ Ἀγγλοὶ ἔχουσι συμμάχους οὐχὶ Ἰταλοὺς, ἀλλὰ Γάλλους, τὸ μικρὸν, ἀλλ' ἡρωϊκὸν αὐτὸ στράτευμα ἀφάνιζται σχεδὸν ἐν μέσῳ τῆς αὐτοκρατορικῆς στρατιᾶς.

Ἐκ τίνος δὲ τάξεως τοῦ Ἀγγλικοῦ ἔθνους συλλέγονται οἱ νεόστρατοι, ἀποδεικνύει ἡ ποινὴ τῆς μαστιγώσεως· διότι ἐν μὲν τῇ Γαλλίᾳ καὶ Πρωσσίᾳ καὶ τοῖς ἄλλοις εὐρωπαϊκοῖς στρατοῖς κατηγορήθησαν αἱ σωματικαὶ κακώσεις, γίνεται δὲ λόγος περὶ τούτου καὶ ἐν αὐτῇ τῇ Αὔστρίᾳ· καθόσον ἡ νεοσυλλεξία αὐτῶν περιλαμβάνει καὶ ὁπωσοῦν πεπολιτισμένους ἀνδρας, ἡ δὲ μαστιγώσις ἐξηλείφθη ἐκ τοῦ στρατιωτικοῦ κώδικος. ἐν δὲ τῇ Ἀγγλίᾳ ἡ ἐννεάκλωνος ὑστρίχης (chat aux neuf queues) ἀντίστοιχος τοῦ ρωσικοῦ κνούτου ἐπικρατεῖ ὡς πρότερον. Ὅσαίσι δὲ ποτὲ ἐγένετο τις πρότασις μεταρρυθμίσεως ἐν τῇ Κοινοβουλίᾳ, οἱ ἀρχαῖοι **τατοὶ ταξίαρχοι καὶ κορυφαῖοι** αὐτῶν αὐτὸς ὁ Οὐέλινγκτων ἀπήτει τὴν διατήρησιν τῆς τοιαύτης ποινῆς, διότι κατ' αὐτοὺς ὁ στρατὸς οὗτ' ἀνδρείος, οὗτ' εὐπειθής, οὗτ' ἀνίκητος φαίνεται, ἂν μὴ φέρῃ οὐ-

λὰς πενήτηντα πλῆθῶν ὑστρίχιδος. Τοῦτο ὅμως τὸ τιμωρικὸν ὄργανον οὐ μόνον δι' αὐτάτους προξενεῖ πόνους, ἀλλὰ καὶ ἀνεξίτηλα σημεῖα ὕβρεως ἐγγράττει ἐπὶ τοῦ σώματος, ὄνειδος τοῦ στρατιώτου ὡς πρὸς τοὺς ἄλλους αὐτοῦ συντρόφους. Ἐν γένει δὲ ἡ ποινὴ αὕτη βλάπτει τόσῳ μᾶλλον, ὅσον καταστρέφει τὸ ἔμφρονον αἴσθημα τῆς φιλοτιμίας, δηλαδὴ τὴν συνειδησιν τῆς ατομικῆς ἀξίας.

Δύο μόνον παραδείγματα ἀρκοῦσι πρὸς ἐξέλεγχον τῆς πλημμελείας τοῦ τοιοῦτου θεσμοθετήματος.

Πρῶτον παράδειγμα. ὁ μέγας ἀριθμὸς τῶν αὐτομόλων πρὸ τῆς Σεβαστουπόλεως. Διότι ὅτε ἐν ἀκμῇ χειμῶνος ἠναγκαζόντο οἱ Ἀγγλοὶ στρατιώται εἰς τὸ ὑπὲρ τὴν ἀνθρώπινον δύναμιν ἔργον τῆς φυλακῆς τῶν τάφρων, ἐμαστιγοῦτο ὅτι· ἡδυνάται ἵνα μείνῃ ἀγρυπνος 48—60 ὥρας ἀδιακόπως. Τίς πιστεύει ὅτι ῥαβδίζονται τοιοῦτοτρόπως ἀνδρες ἀαδειζοντες μὲν ἡρωϊκῆν τῶντι καρτερίαν ἐπὶ τῶν ὄργματων, νικήσαντες δὲ τὴν λαμπρὰν ἐκείνην μάχην τοῦ Ἰγκερμάν καὶ ἐν μέσῳ τοσοῦτων δυσκολῶν παντοίων; Ἄλλ' ὁ στρατιωτικὸς κώδικς ὑπάρχει ἀμείλιτος. Ὁ ἀριστος στρατιώτης, ὁ νικῶμενος ὑπὸ τὸ βῆρος τῶν κόπων, ἐμαστιγοῦτο ἀφύκτως ὅθεν μετὰ τὴν αἰσχρὰν ταύτην ἀτίμως ἐλειποτάκει πρὸς τοὺς ῥώσσους. Οὐδὲν ἄλλο ἐπιχείρημα εὐρίσκωμεν ἰσχυρότερον κατὰ τοῦ βαρβαροῦ τούτου ἐθίμου. Οὐδέποτε καὶ οὐδενὸς στρατοῦ οἱ φυγάδες ὑπῆρξαν τοσοῦτον πολυάριθμοι, ἂν καὶ ἐγνώριζον ὅτι ἡ περιμένουσα αὐτοὺς τύχη ἦτο σκληροτέρα τῆς ὑπὸ τὴν ἐθνικὴν αὐτῶν σημαίαν.

Δεύτερον παράδειγμα οὐχ ἦτον πειστικόν· ἡ ἀποτυχία τῆς γεομένης ἀποπέρας πρὸς σύστασιν ἄλλοθενόυς λεγεῶνος, ἐφαρμοζομένου τοῦ αὐτοῦ στρατιωτικοῦ (ἀγγλικοῦ) κώδικος· διότι οἱ ξένοι ἔχουσι, ὡς φαίνεται, εὐαισθητότερα τὰ νῶτα, ἢ οἱ Ἀγγλοὶ· ὅθεν οὔτε ὑπὸ τῆς περὶ τὴν στρατολογίαν γενναίας ἀνταμοιβῆς, οὔτε ὑπὸ τοῦ ἀδρόμιοσθου ἐδελεάσθησαν, ὥστε περὶ τὸ τέλος Ἰουνίου μόλις ἦσαν συνειλεγμένοι χίλιοι, ἂν καὶ ὑπῆρχεν ἀνάγκη 15,000

Ὁ ἱματισμὸς καὶ ἡ σκευὴ τοῦ Ἀγγλοῦ στρατιώτου ὑπάρχουσιν ὄλιγος τοῦ ὀρθοῦ ἀντίθετα· διότι μέχρι τοῦδε διαμένουσιν ὅποια ἦσαν τῷ 1815 κατὰ πάντα σχεδὸν τοῦς στρατοῦς ἀνεῖ καὶ τῆς ἐλαχίστης μεταβολῆς. Τὸ κολοβὸν ἐνδύμα ἀσχημιζόμενον ὑπὸ φρικῶδων ἐπιρροαμμάτων διακρίνει εἰσέτι τὸν Ἀγγλον παντὸς ἄλλου στρατιώτου. Αὐτὸς ἔχει πάντοτε στενάς καὶ ἐναγλητικὰς τὰς ἀναξυρίδας, φέρει δὲ καὶ τὰ σκύτη δι' ὧν κρατοῦνται ἡ δουραθίκη, ὁ θύλακος, (σάκος) καὶ ἡ πυριτιδοθήκη (παλλάσκα).

Τὸ δ' ἵππικὸν ἐνδύεται μὲν εὐσταθέστερον καὶ λεπτοτέρα χλαῖνα ἐκλέγεται ὑπὲρ τῆς σπολῆς· ἀλλ' ὡς ἐπὶ τοῦ πεζικοῦ, αὕτη

υπάρχει ὁμοίως κολοβόστατος καὶ προσβάλλει τὴν ὄρασιν. Μόνοι οἱ Ἄγγλοι διετήρησαν τὸ ἔνδοξον, ὡς ἔλεγεν ὁ Ναπιέρ, ἐρθρὸν ἔνδυμα. Εἶπὼν τινες ὅτι τὸ χρῶμα τοῦτο ἐφόβιζε τοὺς ἐχθρούς· ἀλλὰ μετὰ ἑπτὰ μηνῶν χρεῖσιν τὰ τοιαῦτα φορέματα μεσότριχα καὶ ἀμαυρὰ ἐμπνέουσιν ἀντὶ τρόμου ἔλεον. Οἱ φίλοι τῆς τοιαύτης βαρῆς ἀλλοιο-
 Δανοὶ καὶ Χανεβριανοὶ ἀπεσκευάλισαν αὐτήν. Ἡ πρώτη ἐκστρα-
 τεῖα τοῦ Schleswig ἔπεισε τοὺς Δανούς ὅτι τὸ ἐρυθρὸν χρῶμα καὶ
 τὰ λευκὰ σκύτη ἐγένοντο σκνπὸς τῶν πολεμίων.

Ὁ νέος τοῦ ἱματισμοῦ κανονισμὸς εἰσήγαγε τὸν Πρωσσικὸν χιτῶ-
 να, τὸ Αὐστριακὸν κράνον, καὶ τὴν Πρωσσικὴν περικεφαλαίαν ὑπὲρ τῶν
 ἱππέων. Ἀλλὰ τὰ σκύτη, τὸ ἐρυθρὸν χρῶμα καὶ αἱ στεναὶ ἀναξυρίδες
 διετηρήθησαν, ὥστε οὐδεμία σχεδὸν βελτιωσις τῆς περιβολῆς τοῦ
 στρατιώτου κατορθώθη.

Μόνον δὲ προόδον ἀναγνωρίζομεν ὑπερβαίνουσαν πᾶν ὅ,τι ἐγένετο
 κατὰ τοὺς ἄλλους στρατούς τὴν παραδοχὴν ὑπὲρ τῶν πεζῶν τοῦ
 Μινιακοῦ τυφεκίου τελειοποιήθεντος ὑπὸ τοῦ Pritchard καὶ οὕτω
 διπλῆν ἀναλαβόντος δύναμιν. Ἐκ τῆς χρήσεως τοῦ ὄπλου τούτου ἐ-
 γεννήθη τὸ κατὰ τὸ Ἰγκερμάν ἀνδραγαθίωμα, ὡς ὑπερτερησάντων
 τῶν Ἄγγλων, μάλιστα διὰ τῆς περὶ τὴν βολῆν εὐστοχίας καὶ μα-
 κροῦς ἐπιξέσεως.

Τὸ ἱππικὸν συγκροτεῖται ἐξ ὠραίων ἀνθρώπων, καλῶς ἐπιθιγνόν-
 των ἵππους καὶ εὐδοκίμησάντων ἐν Παλκίῳ. Ἀλλ' ὁ ἵππος φαίνεται
 ὑπέρβαρος ὡς πρὸς τὸν κέλιτα, ὥστε τὸ τάγμα τοῦτο μακτιούται καὶ
 κατστρέφεται ἐντὸς τριῶν μηνῶν μόνον, ὡς ἀπεδείχθη ἐν Τυρικήῃ
 χειρσνήσῳ. Διὰ τὴν ἐσαμικρύνθη τὸ ἀνάστημα τοῦ καταρράκτου
 στρατιώτου εἰς 5 πόδας καὶ 6 δακτύλους, τὸ δὲ τοῦ ὑψηλοῦ στρα-
 τιώτου εἰς 5 πόδας καὶ 2 ἢ 4 δακτύλους; Τούλαχιστον τότε οὐτ'
 ἠδυνατίζοντο οἱ ἵπποι, πρὶν εἶτι χρησιμεύσωσι.

Τὸ αὐτὸ ἐλάττωμα ὑπάρχει καὶ ὡς πρὸς τὸ πυροβολικόν· διότι
 οἱ Ἄγγλοι τιμῶσι μᾶλλον τὸ ὑψηλὸν ἀνάστημα τοῦ ταπεινοῦ, ὅπερ
 μάλιστα ὠφελεῖ τὸν πυροβολητήν. Ἀλλὰ τὸ ὑλικὸν τῆς στρατιωτι-
 κῆς ταύτης τάξεως ἐξέχει, τὰ τηλεβόλα ὑπερβαίνουσι πάντα τὰ ἄλλα
 κα)' ὅλην τὴν Εὐρώπην, ἢ τυρῆτις ὁμολογεῖται ὡς ἰσχυροτάτη, οἱ δὲ
 μύδροι καὶ αἱ βομβίδες διατρέπουσι κατὰ τὴν τελειότητα τῆς κατα-
 σκευῆς. Οὐδὲν ὁμως ἴσως ἱππικὸν ἔχει ἀπειροτέρους ταξίάρχας, καθόσον
 αἱ γνώσεις αὐτῶν μόνον ὑπερβαίνουσι τὰ στοιχεῖα τῆς ἐπιστήμης τοῦ
 πυροβολητοῦ, πρακτικῶς δὲ τὴν ἀπλῆν πεδινὴν τηλεβόλον μεταχει-
 ροῦσιν. Ἀλλὰ δύο πλεονεκτήματα διακρίνουσι τοὺς τε ἀξιωματικούς
 καὶ τοὺς στρατιώτας τοῦ Ἀγγλικοῦ στρατοῦ, ἠεὐστοχίαν τῆς βολῆς
 καὶ ἡ ἀκατάπληκτος στάσις ἐνώπιον τοῦ πυρός.

Ἐν γένει δὲ ἡ διάταξις τοῦ ἀγγλικοῦ στρατοῦ πλημμελεῖ οὐσιωδῶς
 περὶ τὴν ἀτέλειαν τῶν τε θεωρητικῶν καὶ τῶν πρακτικῶν γνώσεων
 τοῦ ταξίάρχου· διότι μόνον σχεδὸν ἐξετάζονται ἐρωτώμενοι π. χ.
 ἐπὶ τῶν πρώτων στοιχείων τοῦ Εὐκλείδου· Ὁ στρατὸς φαίνεται ὑ-
 πὲρ τῶν πρώτων στοιχείων τῶν δευτεροτόκων υἱῶν τῆς ἀριστο-
 πάρχων μόνον πρὸς συντήρησιν τῶν δευτεροτόκων υἱῶν τῆς ἀριστο-
 παρχικῆς καὶ τῆς δευτερευούσης εὐγενείας (α) καθόσον ἡ παιδεία τοῦ
 ταξίάρχου οὐδὲν ἀναλογεῖ πρὸς τὴν ἀνάγκην τῆς ὑπηρεσίας, ἀλλ' ἀ-
 παρτιζέται κατὰ τὸ σύστημα τῆς συνήθους τῶν εὐγενῶν ἐκπαιδευ-
 σεως. Οὕτως ὁ Ἄγγλος ἀξιωματικὸς ἐν μόνον χρέος νομίζει τὸ νὰ
 ὀδηγῇ τοὺς στρατιώτας αὐτοῦ ἡμέσε κατὰ τοῦ ἐχθροῦ τὴν ἡμέραν
 τῆς μάχης, γινόμενος αὐτὸς παράδειγμα τῆς ἀνδρείας· οὐδεμίαν δὲ
 φροντίδα ἔχει περὶ αὐτοσχεδίου καὶ προχείρου διεξαγωγῆς τῶν στρα-
 τιωτῶν αὐτοῦ κατὰ τὴν συμπίπτουσαν περίστασιν, οὔτε δὲ περὶ τῶν
 χρεῶν, ὅσας τυχόν ἔχρουσι μεριμνᾷ. Ἐκ τοιαύτης τῶν πραγμάτων
 καταστάσεως προήλθον τὰ μεγάλα παθήματα τῶν Ἄγγλων κατὰ τὴν
 Ταρικήν χειρσνήσῳ· ἀλλ' ὁ ἀξιωματικὸς αὐτῶν ἐξέχει κατὰ τὴν
 εὐστοχον διάγνωσιν τῶν ἀρμοδίων ξέσεων ὡς ἐξισκημένος ὑπὸ τοῦ
 περὶ τὴν κυνηγίαν πάθους

Ἡ ἑλλείψις σπουδαίων γνώσεων καταφαίνεται διαφερόντως ὡς
 πρὸς τοὺς ἐπιτελείς. Ἐπειδὴ δὲ σῶμα τακτικὸν τῶν τοιούτων, ἕκα-
 στος στρατηγὸς συμπληροῖ περὶ ἑαυτὸν ἰδιαιτέρον ἐκ τῶν κατὰ μέρος
 ἀξιωματικῶν στερουμένων τῆς ἀναγκαίας μαθήσεως ὡς πρὸς τὸ εἶδος
 τοῦτο, ὅθεν αἱ καταπτώσεις, εἴτε προσκοπιᾷ γίνονται ἀθλιῶς διὰ
 τὴν μὴ ὑπάρχουσαν περὶ τὸ ἔργον τοῦτο εἰδικὴν ἐμπειρίαν.

Μὴ θαυμάζομεν τὴν πτωχείαν τῶν στρατιωτικῶν γνώσεων τοῦ
 Ἀγγλικοῦ στρατοῦ· διότι εὐδαμῶς ἡ στρατιωτικὴ φιλολογία εὐρίσκει-
 ται τόσον ἐνδεῆς συγγραμμάτων, οὐδὲ συγγράμματα εὐρίσκονται το-
 σούτων πλήρη σφαλμάτων, ὥστε οὐτ' ὁ ἔσχατος τῶν Θηρευόντων
 βαθμὸν ὑπολογαοῦ καταδέχεται τὴν ἀνάγνωσιν αὐτῶν ὡς εὐλείας ἔ-
 βαθμον. Πινακῶν τῶν αὐτῶν πληροφρορεῖται τις ὅτι οἱ συγγράψαν-
 τες οὐδὲν ἦσαν ἐγκρατεῖς τοῦ ἔργου. Ἐξαίρουνται ὁμως ἐκ τῆς

(α) Εἰς δύο διαίρουται οἱ εὐπατρίδαί τῆς Ἀγγλίας, 1) εἰς τὴν μεγάλην
 λεγομένην εὐγένειαν (Nobility) τοὺς μεγιστάνας, εἴτε ὁμοτίμους αὐτογενεῖς,
 ἢ ἀντιγορευμένους Κυρίους, δούκας, μαρκήμονας, κόμητας, ὑποκόμητας, βαρό-
 νους καὶ ὑποβαρόνους. 2) τὴν μικρὰν (Gentry) τοὺς ἱππότας, δευτεροτό-
 κους τῶν Κυρίων, πρωτοτόκους τῶν ὑποβαρόνων ζώντων ἐτι, καὶ τινὰς ἀλλο-
 γαρίεντας τῆς κοινωνίας· ὑπὸ δὲ ταύτην διατελεῖ ἡ μέση τῶν πολιτῶν τά-
 ξις, Commoners, ἢ Γαλλιστὶ Bourgeois οὐδὲν σχεδὸν πραγματικῶς εἰς
 προνομίων διαφέρουσα εἰμὴ ὡς πρὸς ἐπιτομαξίαν τινὰς τοῦ κοινωνικοῦ βίου.

(Σημ. τοῦ Ἑλλ. μεταφρ.)

γενικής ταύτης κατηγορίας ή ιστορία του κατά την χειρόνηστον προ-
λέλου υπό Ναπιέρ και ό κανονισμός του κατά Σάλασσαν πυροβο-
λικού, υπό Howard Douglas.

Καθυστερεί δέ πολύ μάλλον και ή στρατιωτική διοίκησις, ως από-
χρώντως απέδειχθη εκ της τελευταίας έκτρατείας. Σπουδάζουσι μὲν
περί τήν μεταρρύθμισιν αὐτῆς διά συγκεντρωτικῆς τινος δυνάμεως,
ἀλλ' οὐδέν προσδοκῶμεν λόγου ἄξιον, ἐφ' ὅσον ή πολιτικὴ διοίκησις
διαμένει τοσοῦτον πολύπλοκος.

Καί τιούτων δὲ ὑπαρχόντων ἐλαττωμάτων, ἅπερ ἐπιφέρουσι πᾶ-
ντοια σφάλματα και ἀνωφελεῖς θυσίας ἀνθρώπων, ὁ Ἀγγλικὸς στρατὸς
καταλαμβάνει τῆς στρατείας τὸ πέρας οὐχὶ μετὰ μεγάλων ἰσως κω-
πορθωμάτων, ἀλλ' ἐντίμως πάντοτε· Διότι σπανίως μὲν ὑποχωρεῖ,
οὐδέποτε δὲ κατατροποῦται διά τήν ἀτομικὴν βίωσιν, ἐπιμονὴν
καὶ παθητικὴν πειθαρχίαν τοῦ στρατιώτου. Ὅσονδήποτε ὑπάρχει τῶ-
ν ὄντι βαρῦς και δυσκίνητος και ἀμαθὴς ὅπως ἐνεργήσῃ αὐτοσχεδίω
καὶ ἐξ ἐπίμου κατὰ τήν ἀνάγκην, ὑπερβαίνει πάντας τοὺς ἄλλους
ἐπὶ ἀρχατάξεως και κατὰ τὸν κρίσιμον καιρὸν τοῦ ἀγῶνος· ἐκεῖ φα-
νεται ὁ ἔθνικὸς αὐτοῦ χαρακτήρ και ὅλη ή δύναμις. Η Ἀγγλικὴ παρι-
ταξις κατορθοῖ ὅτι σπανιώτατα πράττει ἄλλο πεζικόν, ὑποδέχ-
ται ἀμετασσεπτι και ὡς ἀκλόνητος πύργος τήν ἐφοδὸν τοῦ ἵππικῶν
και μένει ὡς σκοπὸς μέχρι τελευταίας ἀναπνοῆς. Ὄταν δὲ ὁ ἐχθρὸς ἀπέ-
χῃ 40 ἡδὴ βήματα, πυροκορεῖ κατ' αὐτοῦ ἀλλεπαλληλῶς μετ' ἑ-
ποσάυτις σφοδρότητος, ὥστε συγγεί τῆς τάξεως αὐτοῦ. Οὐδεὶς στρατὸς
ἄλλος κατὰ τήν κρίσιμον ἐκείνην ὥραν πυροβολεῖ διά πλειοτέρα
ἀταξίαις. Ὅτως ἐν Παλακίω οἱ Ἰψηλιχωρίται (Highlander) λεγόμε-
νοι κατεκύλισαν τὸ ἵππιαν τῶν Ρώσων. Οὐδέποτε ή ἀνένδοτος ἀντι-
στάσις τοῦ πεζικοῦ ἐφάνη λαμπροτέρα, ἢ κατ' ἐκείνην τήν περιφανή
μάχην τοῦ Ἰγνερμάν. Οἱ Γάλλοι δυσκόλως ἰσῶς ἔμενον τοσοῦτον
εὐσταθεῖς, ἀλλ' ἰσῶς οὔτε ἐφοδὸν αἰφνίδιον ὑπέμενον, καθὼς οἱ Ἀγγλοι.
Ἐν γένει δὲ ή ἀτρόμητος και ἀγράδαντος ἀνδρεία αὐτῆ κατὰ τήν ἐπι-
θεσιν και τήν ἀμύναν διέσωσε τὸν στρατὸν ἐκ πολλῶν κινδύνων, ὅ-
σους προπαρεσκεύασαι ή ἀμάθεια τῶν ἀξιωματικῶν και ή πλημμέ-
λεια τῆς στρατιωτικῆς διοικήσεως (1).

(1) Ενωρίσαμεν οὐχὶ προσδλητικὴν ὡς πρὸς τοὺς ἀνδρείους ἡμῶν συμ-
μάχους τήν ἐκδοσιν τοῦ ἀρθρου τούτου ἐκ τοῦ περιοδικοῦ τῆς Ἀμερικῆς συγ-
γράμματος Putnam's monthly magazine· ὁ δὲ ἐπικρίνον μετὰ τῆς θεοῦσι
κοσμιότητος τινὰ σφάλματα ἐξάγει· οὐχ ἤττον τὰ στρατιωτικὰ αὐτῶν πλεονε-
κτικῆματα.

ΠΟΙΚΙΛΑ,

Λειθ. 5492

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ. ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ

Πρὸς

Ἀπάσας τὰς Στρατιωτικὰς Ἀρχάς.

Κοινοποιούμεν πρὸς ὑμᾶς, ὅτι τὸ 2. διαρκὲς Στρατ. δικεῖον διά
τῆς ἀπὸ 22. Δεκεμβρίου παύσαντος ἔτους ὑπ' ἀριθ. 56 ἀποφά-
σεώς του, κατασταθείσης τελεσιδικίου, κατεδίκασεν ἐρήμην τὸν ἐν-
θάνατον λοχαγὸν Πεζικοῦ Ἀντώνιον Λξελόν, εἰς τὴν ἐκπτώσιν τοῦ
βαθμοῦ του συμφώνως μετ' τὸ ἀρθρον 1. τοῦ ἀπὸ 7 Μαρτίου 1851
περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Στρατοῦ τῆς ἑλλάς νό-
μου ἕνεκα παρανόμου ἀπουσίας εἰς τὸ ἐξωτερικόν· ή δὲ αὐτοῦ Με-
γαλειότης ὁ Βασιλεὺς συνεπέα τῆς μνησθείσης ἀποφάσεως διέτα-
ξε τὴν ἐκ τῶν ἐλέγχων τοῦ στρατοῦ διαγραφὴν του, δυνάμει τῆς
ἀπὸ 6. τρέχοντος μηνὸς Ἰψηλῆς ἀποφάσεώς της.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 9 Ἀπριλίου 1857.

Ο Ἰπουργὸς

(Γ.Σ.) Δ. ΣΜΟΛΕΝΤΣ

Δ. Δελιγιάννης.

Ο Θάνατος και ή Αἰσχύνη.

Ὁ Στρατάρχης Catinat ὄντων μίαν πτέρυγα τοῦ Γαλλικοῦ στρα-
τοῦ μοχρομένου πλησίον τοῦ Χιερί τῆς Σαρδινίας κατὰ τοῦ Αὐστρια-
κοῦ στρατοῦ διοικουμένου παρὰ τοῦ στρατάρχου Πρίγκιπος Εὐγενίου
τῆς Σαβαυδίας, ἔφερε τὰς σάλαγγας αὐτοῦ πρὸς τὰ Αὐστριακὰ ὄχυ-
ρματα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἐξήρχετο θανατηφόρον και καταστρεπτι-
κώτατον πῦρ. Βίς τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Γαλλικοῦ στρατοῦ ἐκ-
πληχθεῖς ἀπὸ τὴν τόλμην τοῦ Στρατάρχου Catinat, ἐρχετο πρὸς
αὐτὸν, ποῦ μᾶς φέρεις εἰς τὸν θάνατον; Πρὸς αὐτὸν δὲ ἀπάντησεν
ἡσῶχος ὁ Στρατάρχης· Φίλε μου, βλέπεις τὸν ἐμπροσθεν ἡμῶν ἰσά-
μενον θάνατον, ἀλλὰ δὲν βλέπεις και τὴν ὀπισθεν ἡμῶν ἰσταμένην
αἰσχύνην. Ὁ ἀξιωματικὸς κατεπληχθεῖς ἐτι μάλλον ἀπὸ τὴν λόγον

του Στρατάρχου του χωρίς να προφέρη οὔτε δεύτερον λόγον ὡδήγηται ἀνευδότης, τὸν οὐλαμὸν αὐτοῦ κατὰ τῶν ἐχθρῶν.

Κυρία τις φιλέλλην ἀξιολάβαστος ἐκ τῆς πρώτης τάξεως τῆς καθ' ἡμᾶς κοινωνίας, πολὺν ἀναδείξασα ζῆλον περὶ τὴν σύστασιν τοῦ Ἀπομάχου φιλοτιμιᾶται ἵνα συνεισφέρῃ ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ φιλολογικὸν ἔσωνον, ἐκτός τῆς ὑπὲρ τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν γενναίας συνδρομῆς. Εὐγνωμονοῦντες πρὸς αὐτὴν κατὰχωρίζομεν προθύμως τὸ ἀκόλουθον αὐτῆς μετάρρασμα ἐπιστολῆς ἐκ Βιέννης ἐκδοθείσης ὑπὸ Γερμανικῆς τινος ἐφημερίδας.

Ὁ ἵππεὺς Ἰάκωβος Μάργχος τοῦ Αὐστριακοῦ συντάγματος τῶν 9 ρακοφόρων τοῦ Βασιλέως Ἰωάννου τῆς Σαξωνίας, γεννηθεὶς τῷ 1817 ἔτει εἰς τὴν ἐπαρχίαν τῆς κάτω Αὐτρίας, ὑπηρετήσεν εἰς τὸ σύνταγμα ἀπὸ τοῦ ἔτους 1837 οὔτε τιμωρηθεὶς, οὔτε εἰσελθὼν ποτε εἰς τὸ νοσοκομεῖον. Δεκαεξὶ πλήρη ἔτη κατὰ συνέχειαν ἵππευσε αὐτὸν ἵππον ὅτε δὲ κατὰ τὴν 20 Φεβρουαρίου ε. ε. ἀφῆθη τῆς ὑπηρεσίας, ὁ ἵππος αὐτοῦ δοθεὶς εἰς ἄλλον ἵππεᾶ δὲν ἐδέχθη πλέον τροφήν καὶ ἀπέθανε τὴν 2 Μαρτίου.

Κατὰ τὴν ἐκστρατείαν τῆς Οὐγγαρίας περὶ τὰ ἔτη 1848 καὶ 1849 ὁ ῥηθεὶς ἵππος πρερυεθεὶς εἰς τρεῖς μάχαις καὶ δεκαεπτὰ συμπλοκάς ἐπληρώθη διὰ διὰ ἀγχευάχου καὶ τετραῖς διὰ πυροβόλου ὄπλου, χωρίς νὰ πάθῃ τίποτε ὁ ἵππεὺς αὐτοῦ. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὑπηρεσίας του ὁ μνησθεὶς στρατιώτης φρονόνησεν ἐκ τοῦ μισθοῦ του φιορίνια 370, συμπεριλαμβανομένων καὶ δύο χρυτῶν, δοθέντων αὐτῷ κατὰ τὸν κανονισμὸν λόγῳ ἀμοιβῆς διὰ τὴν καλὴν διαχείρισιν καὶ περιποίησιν τοῦ ἵππου του, 300 φιορίνια προσέτι ἔλαβεν ἀπολυτήριον δωρεάν, οἱ δὲ ἀξιωματικοὶ τοῦ συντάγματος συνεισέφερον αὐτῷ ἔτετρα 540 φιορίνια. Τὴν ἡμέραν τῆς ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἀφῆτεώς του οἱ ἀξιωματικοὶ τῆς ἴλης του τῷ προσέφερον γεῦμα, εἰς ὃ προσεκλήθησαν οἱ ὑπαξιωματικοὶ καὶ οἱ ἀρχαιότεροι τῶν ἵππέων. Ἀπάντων οἱ ὀφθαλμοὶ ἐπληρώθησαν δακρύων, ὅτε ἔπιον εἰς ὑγείαν τοῦ ἀναχωροῦντος γενναίου αὐστριακοῦ τινος.

ἘΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ἈΓΑΘΗ ΤΥΧΗ

Ἐπειδὴ πολλοὶ ἐκ τῶν Κ. Ἀξιωματικῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ μᾶς παρετήρησαν ὅτι κατὰ λάθος δὲν περιήλθεν εἰς αὐτοὺς ἡ Ἀγγελία τοῦ Ἀπομάχου, ὅπως καταγραφῶσιν ὡς συνδρομηταί· ἐξαποστέλλομεν πρὸς πάντας τὸ φυλλάδιον, καὶ ὅστις δὲν εὐχαριστήθη νὰ μεθίξῃ τῆς τιμῆς νὰ συνδράμῃ τὰς χήρας καὶ τὰ ὄρφανὰ τοῦ Στρατοῦ, παρακαλεῖται νὰ τὸ ἐπιστρέψῃ ἀμέσως.

Ὅστις ἐκ τῶν μὴ καταγραφέντων ὡς συνδρομητῶν δεχθῆ τὸ πρῶτον φυλλάδιον τοῦ Ἀπομάχου, λογίζεται συνδρομητῆς ἐπὶ ἓν ἔτος.

Τὰ ὀνόματά τῶν συνδρομητῶν τοῦ Ἀπομάχου θέλουσι δημοσιευθῆ καθ' ἑξαμηνίαν μετὰ τοῦ γενικοῦ καταλόγου τῶν Κ. Κ. Ἀξιωματικῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ, εἰς ὃν θέλουσι διακρίνεσθαι ὡς συνδρομηταί τοῦ Ἀπομάχου.

Ὅστις ἐν τῇ πατριωτικῇ αὐτοῦ ἀγαθότητι προσφέρει πλέον τῶν 50 δραχμῶν εἰς τὸ ταμεῖον τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν θέλει ἀνακηρύττεσθαι ὑπὸ τοῦ ἀπομάχου εὐεργέτης τοῦ ταμείου καὶ θέλει δημοσιεύεσθαι τὸ ὄνομά του.

Ὅσάκις ἀλλάσσει τὸν τόπον διαμονῆς οἱ συνδρομηταί, ἔτι λοποιοῦσιν ἀρροδίως τὸν Διευθυντὴν τοῦ Ἀπομάχου.